Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 131 (14242) | 1976 оной июниин 4, пятница | Сэн 2 мүнгэн

АЖАЛАЙ ҮДЭР

Үужам дэлгэр даа Совет hайхан оромнай! Зүүнэй холып ... — Чукоткодо ажалай үдэрэй hаял эхил... баруунай баруун Балтиин далайн эрьедэ үшөө hү... огторгойдо одо мүшэд ялалзажа байдаг. Зүгөөр үдэр... ...үүдые мэдэдэггүй мартенэй пеэшэнүүд гал дү... ...р амилан улаабхилна, түмэр харгынууд түхэреэн жэл... амарангүй тушэгэнэнэ. Бүд, сэмбэ нэхэдэг, элдэб ...ль бүтээдэг станогууд таршаганалдаhаар, хүнхинэ... шэнхинэhээр ажалай шэнэ үглөөнүүдые угтана...

...оммунизм байгуулгын агуу хэрэгтэ, арбадахи табан ...й жасада хубитаяа оруулха, шэнэ амжалта, илалта... ...дые асарха ажалай үдэр Буряад орондомнай ерэ... даа. Шэнэ үдэрөө эхилhэн хүнүүд: таряашад, мал... хүдэлмэришэд, алба хаагшад ажалдаа гараба.

...гээл энээн тухай, ажалай үдэр тухай Леонид Ильич ...жнев партиин XXV съезд дээрэ игэжэ тэмдэглээ hэн: Үглөө бүхэндэ хэдэн арбаад миллион хүн өөhэдын... ...ээлжээтэ, эгээл юрын хүдэлмэриин үдэрөө эхилнэ ...у: станогуудай дэргэдэ зогсоно, шахтануud руу ороно, ... дээрэ гарана, микроскопууд дээрэ, тоосоонууд болон ...игууд дээрэ тонгойно. Тэдэнэр өөhэдынгөө ажал хэ... ...й асари ехэ удха шанар тухай бодомжолношиегүй ха. ...өөр тэдэнэр, имагтал тэдэнэр партиин хараа зорилго... ...дые дүүргэхэ зуураа, Совет оронойе дэбжэлтын шэнэ ... орьёл өөдэ үргэн дэбжээнэ бшуу».

Манай ажалша, хүдэлмэришэ хүн бүхэндэ ажалай ...рэй минута, секундашье тон үнэтэй. Совет ...үүд сүлөөтэй сагаар элбэг. Ажалшадай hайндэр амар... сүлөөтэй сагаа ашагтайгаар хэрэглэхэ, гэгээрэл бол... ...ролоо дээшэлүүлхэ, спортдо хабаадаха хэрэгтэ манай ...ество нилээд ехэ саг гаргажа үгөө, энээндэ шухала ... боломжо, эрхэ нүхэсэл олгоо. Тинмэл hэн хойнонь ...лай үдэрэй сагые ашагтайгаар хэрэглэхэ, тэрээндэ ха...юсалгатайгаар хандаха гээшэ совет хүн бүхэнэй арюун ...а болоно бшуу. Хүдэлмэриин бүхы сагай минута, се...нда бүхэн обществын материальна болон оюун бодолой ...гые саашадань арьбадхалгада сэхэ зорюулагдаха ... ха юм.

Ажалай нэгэ үдэр... Олон миллион ажалшад энэ нэгэ... үдэрэй туршада хэды шэнээн продукци үгэнэб, хэды ...ээн мяхан, оробон, үндэгэн, hүн, ноohон, овощ болон ...д нэгэ үдэрэйл туршада тушаагданаб?! Ьанаад үзэхэ... ажалай нэгэхэн үдэр гээшэ хэмжүүргүй ехэ аша үрэ... хэмжүүргүй ехэ үнэтэй болоно ха юм.

Ажалай үдэр бүхэндэ бүтээhэн продукцимнай арад зо..., бидэнэй өөhэдымнай hуудал байдалай улам hайжар... Эхэ ороноймнай экономикын улам саашадаа хүгжэхэ, ...жаха хэрэгтэ зорюулагдана гэжэ hанахада, ойлгохо... ямар урматай гээшэб! «Нарата үдэрнүүд олон даа», ...үнөөдэр байг саашаа, үглөөдэр дүүргүүжэбди, дууhуу...н», «Ажал тэрьелхэгүй, хүлеэнэ аабза» гэхэ мэтын ...үүдые хэлэдэг заримашуулые эндэ яашье зүбшөөхын ...гүй. «Мүнөөдэр үсэгэлдэрэйхиhөө hайнаар, үглөөдэр ...өөдэрэйхиhөө hайнаар ажаллаха» гэhэн уряа манай ... хэрэгэй ёhо гурим, зорилгонуудаймнай нэгэн болохо ...этэй.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй хахадынь дүү...хэ дүтэлбэ. Табан hарынгаа, хахад жэлэйнгээ түсэбүү... дүүргэhэн тухайгаа республикымнай предприятинууд ...энэ. Иимэл предприятиин коллектив ажалай үдэр, ...лай час, минута бүхэниие сэгнэжэ, шададаг; тэрээндэ ...рюусалгатайгаар хандадаг дээрэhээл иимэ амжалта туй...на ха юм.

Ажалай үдэр болобо. Нээмэл аргаар нүүрhэ мал...даг Бага-Холбоолжоной уурхайн горнягууд ажал тээшээ ...ог дорюунаар алхална. Ажалай шэнэ үдэр юу асархаб? ...үнөөдэр хэды шэнээн нүүрhэ Эхэ орондоо эдэнэр ту...шахаб? Хэлэhэн үгэдөө эдэнэр хүрэхэ гү? Ажалай шэнэ ...эр тухайгаа горняк бүхэн бодожо ябана хаш. Эндэхи ...үүрhэ малтагшад нилээд урагшатай ябана. Тэдэнэр табан ...арынгаа түсэбые болзорhоонь урид амжалтатайгаар ...үргээ hэн. Бага-Холбоолжоной уурхайн хүдэлмэришэд 1976 оной эхилhэнhээ хойшо түсэбhөө гадуур 32 мянган ...но шулуу нүүрhэ Эхэ орондоо үгөө.

Ажалай үдэр гээшэмнай ажалай бүтээсэтэй сэхэ хол...ботой юм. Үнгэрэгшэ юhэдэхи табан жэлэй туршада ажа...ай бүтээсэ 23 процентээр дээшэлээ hэн. Энэ хадаа 25 ...ллион хүдэлмэришэнэй ажалые арьбалhантай адли ...этэй байгаа. Харин арбадахи табан жэлдэ ажалай бү...тээсэ 27 процентээр дээшэлхэ юм. Энэ ушар гансал тех...ника, механизм, түрүү технологи нэбтэрүүлhэнэй ашаар ...шэ, харин ажалые улам hайнаар, ашагтайгаар эмхидхэ...hэнэй ашаар туйлагдаха ха юм. Эгээн бага гаргаша хэжэ, ...ээн ехэ үрэ дүн туйлаха гээшэ хүдэлмэришэн бүхэнэй ...ялга болоно бшуу. Ажалай шанга журам, харюусалга, ...үнүүдэй хоорондохи hайн харилсаан, хани нүхэсэл одоол ...дэмнай ехэ үүргэ дүүргэхэ.

Улаан-Үдын авиационно заводой механическа цехтэ А. ...шмарев слесареэр ажалладаг юм. Энэ нүхэрнай арбада...хи табан жэлэй өөрынгөө түсэбые 3 жэл 4 hара соо дүүргэ...хэб гэжэ үгэеэ үгөөд, амжалтатайгаар хүдэлнэ. Улаан-Үдын локомотив-вагон заhабарилгын заводто С. И. Ма...ай гэгшэ ажалладаг. Тэрэнэй бригада найман часай ...жалые долоон часта бүтээжэ байхабди гэhэн үгэеэ үгөөд, ...эдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид ...үргээ hэн. Иимэл коллективэй гэшүүн бүхэн ажалай ...р бүхэниие үнэтэй сэнтэйдэ тооложо, ажалай үдэрые, ...ас, минута бүхэниие ашагтайгаар, үрэ ехэтэйгээр хэрэг...лжэ шадана ха юм.

Түрүү предприяти, ажахынууд республика доторнай ...он. Жэшээлхэдэ, Баргажанай, Байгалай, Итанцын лес...хозуудай модошод амжалтатай ябана. Тиихэдэ хори... зуун жэлэй агуу барилга — БАМ-ай баруун учас...тогта Карагандагай тусхай шахтоуправлениин проходчи...нууд Байгалай тоннелиие амжалтатайгаар малтана. Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой таряа...шад механизаторнууд поли бүхэндэ эрхим шанарай тэм...дэг олгохо тэмсэлдэ оролсоод, урагшатайгаар ажаллажа байна.

Захааминай аймагай СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэ...тэ совхозой үхэршэд зунай бэлшээриин үедэ үхэр бүхэнэй ...шэгнүүрые сүүдхэдэ 1.000 граммаар нэмээхэ үүсхэл ...гаргаад, республикын малшадта хандаhан юм. Энэ үүсхэ...лые Буряад ороной олон ажахынуудай малшад халуунаар ...дэмжэжээ. Ингэжэ сүүдхэ, ажалай үдэр бүхэндэ малай тус ...бүриин шэгнүүр нэгэ килограммаар нэмэжэ эхилбэ ха юм.

Ажалай үдэр бүхэниие хүсэдөөр. ашагтайгаар хэрэглэхэ ...тухай предприяти, ажахын партийна организацинууд саг ...үргэлжэ hанаагаа зобожо, табан жэлэй түсэбэй гол шуха...ла асуудалнуудые шиидхэлгэдэ хандадаг шэнгил шанга ...эрилтэ табиха уялгатай бшуу. Ажалhаа тэрьелхэ, ажал...даа гээгдэхэ, ажалай журам эбдэхэ ябадалнуудтай эрид ...ууд тэмсэлые коммунистнууд лэ хүтэлбэрилхэ зэргэтэй. Хүдэлмэришэдые шэрэдэг транспорт, автобус, автомаши...н саг соонь эльгээжэ ябуулха, үдын эдеэлгэнэй үедэ сто...ловонуудай hаадгүй хүдэлхэ ябадалые шалгаха, хэмжээ ...абаха, шухала деталь, материалнуудаар хангаха ...асуудалнууд партийна организацинуудай анхаралhаа ...гараха ёhогүй. Ажалай нэгэ үдэр, минута ...бүхэн ямар сэнтэйб, нэгэ хүнэй ажалдаа гээгдээ hаа, бри...гада, цех ямар хохидолдо ороноб гэhэн ойлгууламжын хү...дэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха зэргэтэй.

Ажалай үдэр... Үдэр бүхэмнай коммунизм байгуулха, ...арад зоной, бидэнэй өөhэдымнай hуудал байдалай улам ...hайжарха хэрэгтэ зорюулагдажа, үнэн сэхэ, баатар ажа...лай үдэр болог лэ!

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Д. И. РОГОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэhөөр 60 наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин системэдэ удаан саг соо hайнаар ажаллаhанайнь түлөө эд хэрэглэгшэдэй Хяагтын аймагай бүлгэмэй түрүүлэгшэ Дмитрий Ивановнч **Роговые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июниин 2.

Продукциин шанар hайжаруулха хүдэлмэриие эмхидхэлгын нэгэдхэгдэhэн гурим нэбтэрүүлхэ талаар Львовско областиин предприятинуудай дүй дүршэл шэнжэлхэ партийна хүдэлмэрилэгшэдэй, промышленностиин хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй бүхэсоюзна семинарта хабаадагшадта

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Үйлэдбэрилэгдэн гаргагдаhан продукциин шанар hайжаруулгада зорюулагдаhан партийна хүдэлмэрилэгшэдэй, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй ба промышленна предприятинуудай мэргэжэлтэдэй бүхэсоюзна семинарта хабаадажа байhан таанадые үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб. КПСС-эй XXV съезд дээрэ хараалагдаhан асари ехэ түсэбүүдые совет арадай бэелүүлжэ эхилээд байhан гайхамшагта үедэ зүблөөнтнай үнгэржэ байна.

Оршон ерэhэн түсэбтэ арбадахи табан жэл ашаг үрын ба шанарай табан жэл гэжэ нэрлэгдэнхэй. Эгээл энэ ушар партиин XXV съезд дээрэ табигдаhан гол зорилго — арадай байдалай материальна ба соёлой хэмжээе шууд сэхээр hайжаруулха гэhэн зорилгые шиидхэхэ гол эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ бидэ тоолонобди. Тиимэhээ үйлэдбэрилэн гаргагдаhан продукциин шанарые саг үргэлжэ hайжаруулха, тэрэнэй техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, промышленностиин бүхы предприятинуудай, нэгэдэлнүүдэй, hалбаринуудай, үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ бүхы шатануудай хүдэлмэриин шанар hайжаруулhанай ашаар бата бэхи, удаан саг соо ашаглагдаха продукци бүтээхэ гээшэ бүхы партийна организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй бүхы ажалшадай хүсэлэл оролдолгоёо элсүүлхэ ёhотой гол шухала шэглэлнүүдэй нэгэниинь болоно.

Түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлгэ манай хүтэлбэрилхы кадрнуудай, партийна комитедүүдэй, профсоюзан ба комсомолой организацинуудай, социалис мүрысөөндэ хабаададаг бүхы хүнүүдэй нэн түрүүшын уялга байгаа, мүнөөшье байhаар, саашадаашье байха; тэрэ ажахыгаа социалис ёhоор эрхилэлгын гол шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь мүн.

Продукциин шанар hайжаруулха хүдэлмэриие эмхидхэлгын нэгэдхэгдэhэн гурим зохёохо, нэбтэрүүлхэ талаар Львовско областиин ба ороной промышленна бусад ехэ түбүүдэй партийна организацинуудай, түрүү предприятинуудай коллективүүдэн дүй дүршэлые хаа хаанагүй хэрэглэлгэ мүнөө үедэ партиин экономическа политикые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ горитой нүлөө үзүүлхэ гээд батаар этигэн найдажа байhанаа КПСС-эй Центральна Комитет мэдүүлнэ.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые, ашаг үрын ба шанарай табан жэлэй — түсэбтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбүүд болон уялгануудые бэелүүлхэ талаар хэhэн ажалдаа саашадаашье ехэ амжалтануудые туйлахыстнай, хүндэтэ нүхэдүүд, таанадта хүсэнэб.

Л. БРЕЖНЕВ,
Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь.

ПРОДУКЦИИН ШАНАР hАЙЖАРУУЛХА ХҮДЭЛМЭРИИЕ ЭМХИДХЭХЭ

ЛЬВОВ. (ТАСС). Партийна хүдэлмэрилэгшэд, совет промышленностиин хүтэлбэрилэгшэд, эмхидхэлшэд индустриальна Львов хотодо суглараба. Продукциин шанар hайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэлгын нэгэдхэгдэhэн гурим нэбтэрүүлхэ талаар областиин предприятинуудай дүй дүршэл шэнжэлхэ бүхэсоюзна семинар июниин 2-то эндэ нээгдээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй амаршалгые КПСС-эй ЦК-гай машина бүтээлгын таhагые даагша **В. С. Фроловой** уншахадань, сугларагшад ехэ баяр баясхалантайгаар угтаба.

Продукциин шанар hайжаруулха, тэрэнэй техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар партийна организацинууд болон үйлэдбэриин коллективүүдэй хэhэн ажал ябуулга тухай. Украинын Компартиин Львовско обкомой нэгэдэхи секретарь В. Ф. Добрик, Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Электрон», В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Прогресс», «Микроприбор» гэжэ нэгэдэлнүүдэй, кинескопууд ба конвейер бүтээдэг заводуудай, СССР-эй Гүрэнэй стандартын физико-техническэ ба радио-техническэ хэмжэлгэнүүдэй бүхэсоюзна эрдэм-шэнжэлэлтын институдай Львовско филиалай түлөөлэгшэд семинарта хабаадагшадта хөөрэhэн, ажалай дүнгүүдэй түлөө ехэ харюусалгатай байхаар хүнүүдые хүмүүжүүлгын дүй дүршэлөө халан абалсаhан байна.

Москвагай, Ленинградай, Минскын хэдэн предприятинуудай партийна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд семинар дээрэ үгэ хэлэбэ.

Семинар июниин 3-да хүдэлмэрөө үргэлжэлүүлээ.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын хабар Яруунын аймагай «Дружба» колхоз 50 гектарта хартаабха тариха юм. Колхозой үнинэй механизатор, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, КПСС-эй гэшүүн Иван Григорьевич Белоусов хартаабхынгаа газар хахалаад, тарилгаяа хэжэ, зундаа ургасын хойноhоо харууhалдаг юм. Мүнөө үедэ хартаабха тарилга колхоз дотор түлэг дундаа ябажа байна. Дмитрий Дмитриевич Уваровай звено энэ хүдэлмэрдэ онсо шалгарна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: звеное даагша Иван Белоусов; хартаабхын поли дээрэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.





ШАЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

ШАНГА ЭРИЛТЭ ХЭГДЭХЭ ЁhОТОЙ

Мүнөө зунай эхин hара гаража, малай үбэлжэлгын харюусалгатай хаhын үнгэрбэшье, адууhа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанарыень hайжаруулха шанга тэмсэл үргэлжэлhөөр гээшэ. Илангаяа энэ үедэ, хээрын бэлшээриин ногооной хүсэд hайн гараагүй байhан үедэ үнеэдэй hү шэмые доошолуулхагүйн, абтаhан хурьгадые гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхын тула бүхы шухала хэмжээ абаха хэрэгтэй. Энэ талаар Хурамхаанай аймагай Аргатын совхоздо юун хэгдэжэ байнаб гэжэ хаража үзээ.

Жэлэй эхинhээ үнгэрhэн дүрбэ hарада совхоздо олон үхэр, хонин гарзалhан байна. Энэ сошордомо байдал тухай аймагай Советэй гүйсэдкомдо хэлсэгдэжэ, шалтагаанинь элирүүлэгдэhэн, дутуу дундаяа, алдуу эндүүгээ түргэн усадхаха дурадхалнууд совхозой дирекци, парткомдо хүргэгдэhэн юм. Тэрээгээрнь совхозойхид тодорхой хэмжээнүүдые хараалжа түсэблэбэшье, тэдэнээ гүйсэд бэелүүлнэгүй. Юуб гэхэдэ, мүнөө май соо совхоздо хонид олоор гарзалаа, тэдэнэй олонхинь энэ жэлэй хурьгад юм.

Иимэ бэрхэтэй байдал совхозой малайнгаа үбэлжэлгэдэ муугаар бэлдэhэнhээнь, гүйсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл хуряажа шадаагүйhөөнь тохёолдоо. Совхоздо үбhэ, hолоомонь үни дууhажа, хабарай хагсууда нилээд бэрхэтэй болонхой. Хараалагдаhанай ёhоор хурьган бүхэндэ үдэртөө нэгэ литр бэлдэhэн hү эдюулхэ ушартай байгаа. Зүгөөр совхоздо иимэ hү багаар шанана, хурьган бүхэндэ 150—200 грамм хүртэнэ. Үлбэр, hула хурьгадые амяарнь илгажа хооллуулнагүй. Фермэ, отарануудай шадар бэлшээри хорёолоод, тэндэ гансахан хурьгадые бэлшээхэ ёhотой аад, иимэ бэлшээри бии болгогдоогүй байhаар.

Малшадые зуhаландань нүүлгэхэ ажалаа эндэхид тон эмхигүйгөөр эхилэнхэй. Хонишон Галина Балдановагай даадаг отара тээсгэн зуhаландаа оробон байна. Зуhалан дээрэхи байра байдалынь оройдоо бэлдэгдээгүй, хуу задаган зайдан байгаад, тиимэhээ оробон hүниндөө 33 хурьгадынь хүйтэндэ зууража үхөө. Хээгүүр таража, бодожо шадахаа болёод хэбтэhэн 120-ёод хурьгадыень бидэнэр, шалгалта хэжэ ябагшад суглуулалсаха баатай болообди.

— Ядахадаа хээрэ байhан гэрэй пеэшыень түлижэ, зуурахын туйлда хүрэhэн хурьгадые тэндэ оруулжа дулаасуулаабди. Нүүдэлэй үедэ бидэндэ туhалха хүн олдоогүй, — гэжэ хонишон гомдолтойгоор хөөрэнэ.

Шалгалтынгаа саашанхи маршрудаар ябажа, совхозой hү hаалиин фермэнүүдтэ хүрэбэбди. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдтэй, фермэнүүдые даагшадтай түрүүн хөөрэлдэхэдэ, булта продукциин шанар hайжаруулха тухай яhала гоё гоёор хэлсээ hэн. Аймагай ажахынуудай шэнэ ГОСТ-ын эрилтын ёhоор hүеэ гүрэндэ тушаадаг болоhоорнь жэл тухай саг үнгэрбэ. Гэбэшье Аргатын совхозойхид продукциин шанар дээшэлүүлхын түлөө бодото тэмсэл ябуулнагүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ муу шанартай hү тушааhанhаа болоо, совхоз 1.819 түхэригэй гарзада оробон, харин энэ жэлэй гансахан түрүүшын кварталда 948 түхэригэй гарзада ороhон байна. Тиин мүнөө хоёрдохи кварталдашье байдалынь заhарнагүй. Арадай хиналтын комитедэй хэhэн шалгалтын hүүлээршье Аргатын совхоз муу шанартай, гашалангир ехэтэй hү тушаажа үргэлжэлhөөр.

Булагай фермэ. Эндэхи малшадай гол ажалынь оньhожоруулагданхай, үнеэдээ оньhон машинаар hаадаг юм. Теэд hаалишад үнеэ hаадаг түхеэрэлгэнүүдээ, хүнэг эмhартала hайнаар угаанагүй. Шалгажа үзэхэдэмнай, хэдэн аппаратура соогуурнь та-шалжа шарлашаhан hүн, дутуу угаагдаад орхигдоhон амhарта дүүрэн байба. Һү шүүдэг хэрэгсэлнүүдыншье гэжэ элдэб эреэн бүдөөр хэгдэhэн байна. Һү шүүдэг материал саг соогоо үгтэдэггүйhөө иимэ юумэн болоно гэжэ hаалишад ойлгуулна.

Фермын улаан буланда ороходо, гэдэргээ унама hалан муухай, бог шорой, хүйтэн, сонхонь тэhэрхэй. Социалис мүрысөөн ёhын тэдысэ эмхидхэгдэдэг байна. Ажалай алдар солын тугай дэргэдэхи самбарта аяар февраль hарын дүн харуулhан, хэнэйшье анхарал татахала болижо хуушаршаhан саарhан хадаатай байна. Эдэ бүгэдые үдэр бүхэндэ хаража байдаг фермые даагша Михаил Буянтуев юушье хэнэгүй, hанаа амар ябана.

Мүн лэ иимэрхүү байдалтай Баазын hаалиин фермэдэ ушарбабди. Совхоздомнай hү зөөхэ тусхай машина үгы юм гэжэ hаалишад мэдүүлнэ. Тиимэhээ hааhан hүеэ бидонууд соо хэжэ шэрэдэг. Һү шэрээшэд бидонуудые машинаhаа буулгахадаа, газарта шэдэжэ эбдэнэ гээд hаалишад хэлэнэ. Үнеэдые hааха шэнэ оньhон «Импульс» түхеэрэлгэ эндэ үни асарагдаад, хайша хэрэг хаягданхай. Нээрээшье, ошожо харахадамнай, иимэ үнэтэй сэнтэй агрегат эзэн бусаар, суурьгагүй гэр соо орхигдонхой, хэдэн хүнэгүүдынь, частьнуудынь үгы болоhон байна. Зарим детальнуудынь үхибүүдэй нааданхай болоhон, газараар таража, шоройгоор худхаралдажа хэбтэбэ.

Урда дурсагдагша фермэнүүдэйхидэл адли Аргатын фермэдэшье hүнэйнь шанар мүн лэ муу байба. Эндэ сэхэ фермэ дээрэнь сепараторна пунктда hүнэй шанар тодорхойлдог лаборатори бии. Тиигэбэшье эндэхи участогай бригадир Д. М. Цыремпилов, фермые даагша Э. Н. Цыденова гэгшэд hаалишан бүхэнэй hааhан hүнэй шанар тус бүридэнь амяарань шалгажа, продукциин шанар hайжаруулха талаар хүн бүхэндэ шанга эрилтэ табижа байха тухай hанаашалнашьегүй. Бидэнэй ябаhан лэ газарта фермые даагшанар эмхидхэхы ямаршье ажал ябуулдаггүй, ёhын тэдысэ, ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандадаг хүтэлбэрилэгшэд гэжэ тобшолол хэхээр байгаа. Нэгэшье фермэдэ hаалишад үнеэдэйнгээ дэлэн бүлеэн уhаар угаажа, сэбэр полотенцеэр аршаха гэжэ hананагүй. Мүн үнеэдээ hаахын урда тээшье гараа угаанагүй.

Манай шалгалтын бригадатай совхозой парткомой секретарь К. О. Будаев хамта ябалсажа, эдэ бүхы дутагдалые түргэн усадхаха, илангаяа малай гарзалалгые болюулхын, продукциин шанар hайжаруулхын тула ямар хэмжээнэй абтахаар байhан тушаа харгыдаа hанамжануудаа хэлсэжэ ябаабди. Шалгалтын дүнгөөр совхозой контородо мүн лэ зүблөөн болоо, эндэ мал ажалай мэргэжэлтэд, зарим бригадирнууд хабаадалсаа.

Тиин олоор хэлсэжэ хараалhан шухала хэмжээнүүдые бодотоор бэелүүлхэ, алдуу эндүүгээ заhаха тухай яhала хөөрэлдөөн болоо, тодорхой хэмжээнүүдшье хараалагдаа. Гансал энэмнай миил хооhон хөөрэлдөөн болоод үлэхэгүй бэзэ гэжэ найдагдана.

Шалгалтада хабаадагшад:
В. БУДАЕВ,
аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник;
В. ГОМБОЕВ,
управлениин ахамад зоотехник;
В. ОЧИРОВ,
хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ ба шанарые шалгаха гүрэнэй ахамад инспектор;
Ц. БУХАЕВ,
аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ;
Д. САНДАНОВ,
манай корр.

А. И. КОСЫГИНАЙ СИРИДЭ ЕРЭЭД БАЙhАН ТУХАЙ

ДАМАСК. (ТАСС). Хани ёhоной албанай хэрэгээр Сиридэ ерээд байhан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай хүндэлэлдэ Сириин Араб Республикын Премьер-Министр Махмуд Аль-Айюби обед эмхидхэбэ. Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэриин гэшүүд, министрнүүд, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дээдэ зэргын офицернүүд, Сириин политическэ ба нийтын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад, совет тусхай тушаалтад эндэ байлсаа.

Махмуд Аль-Айюби, А. Н. Косыгин үгэнүүдые хэлэбэ.

* * *

Нүхэр А. Н. Косыгин Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин Генеральна секретарь, Сириин Араб Республикын Президент Х. Асадтай хөөрэлдөөгөө июниин 2-то эндэ үргэлжэлүүлбэ.

Хани барисаанай, үгээ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрhэн хөөрэлдөөнэй үедэ политическэ, экономическа ба бусад асуудалнуудаар совет-сириин хоёр талын харилсаае саашадань бэхижүүлхэ асуудалнууд хаража үзэгдэhэн байна. Советскэ Союзай, Сириин хоорондохи харилсаан hайжараа гэжэ хоёр тала сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэбэ.

СОВЕТ-СИРИИН хөөрэлдөөнүүд

ДАМАСК. (ТАСС) КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай, Сириин Араб Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Махмуд Аль-Айюбиин хоорондо хөөрэлдөөнүүд эндэ болобо.

Хани барисаанай, үгээ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрhэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ экономическа, эрдэм, техникын ба бусад hалбаринуудаар совет-сириин хоёр талын харилсаанай үргэн ехэ асуудалнуудаар hанамжануудаа хэлсэhэн байна. Тодорхойлон хэлэхэдэ, экономикын хэдэн асуудалнуудаар харилсаагаа үргэдхэхэ хүсэлэнтэй байhанаа хоёр тала элирхэйлбэ.

Хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хоёр талые hонирхуулhан уласхоорондын гол шухала асуудалнууд, тодорхойлон хэлэхэдэ, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал гуримшуулгада хабаатай асуудалнууд, эдэнэй дунда Женевэдэхи эбэй конференциин хүдэлмэриие hэргээхэ тухай асуудал хаража үзэгдөө

Совет талаhаа — гадаадын экономическа харилсаа холбоонон талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ С. А. Скачков, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, авиациин генерал-полковник Г. П. Скориков;

Сириин талаhаа — Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэриин Генеральна секретариин орлогшо М. Дж. Баджбудж, экономическа асуудалнуудаар Премьер-Министрэй орлогшо М. Хейдар, САР-ай обороны министр М. Тлас болон бусад хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаhан байна.

Хөөрэлдөөнүүд hэргээгдэбэ

ЖЕНЕВЭ. (ТАСС). Стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай совет-американ хөөрэлдөөнүүд июниин 2-то эндэ hэргээгдээ.

Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо В. С. Семенов Америкын Холбоото Штадуудай делегациин толгойлогшо, онсо даалгабаринуудые дүүргэдэг элшэн сайд А. Джонсонтой ООН-ой Женевэдэхи таhагай дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг СССР-эй түлөөлэлгэтэ эмхиин байшан соо уулзажа хөөрэлдэhэн байна.

БУУ ЗЭБСЭГ бүтээлгые болюулха, эб найрамдал хангаха!

Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга болюулха, буу зэбсэгүүдые хуряаха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй уряа доро гар табиха ябуулга Советскэ Союзай хүн зоной дунда эмхидхэгдэжэ захалба. Эб найрамдал хамгаалха совет комитедтэ июниин 2-то үнгэргэгдэhэн пресс-конференци энэ асуудалда зорюулагдаhан байгаа.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй Стокгольмдо абаhан уряае бүхы дэлхэйн арадууд үргэнөөр дэмжэжэ байна гэжэ комитедэй түрүүлэгшэ, «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлhэнэй түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат, Социалис Ажалай Герой Н. С. Тихонов тэмдэглээ. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулха, уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулгые тэхэришэгүй болгохо! — гэhэн уряа Советскэ Союзда халуунаар дэмжэгдэбэ. КПСС-эй XXV съезд дээрэ тэмдэглэгдэhэнэй ёhоор, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө, буу зэбсэгүүдые хуряахын түлөө тэмсэл хадаа Совет гүрэнэй ажал ябуулгын гол шэглэлнүүдэй нэгэниинь мүн

(ТАСС).

X ТАБАН ЖЭЛ: АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

ЕХЭ ҺҮН ҺААЛИШАНАЙ ГАРТА

Манай һаалиин фермын коллектив һү абаха, гүрэндэ худалдаха юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб аймаг соогоо эгээл түрүүшүүлэй тоодо дүүргэһэн юм. Наймадахи табан жэлэйхидэ орходоо жэлэй турша соо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 200 килограммаар ехэ һү һааһан байнабди. Малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар юһэдэхи табан жэл соо манай фермэдэ ехэхэн юумэн хэгдээ. Зарим һаалишаднай гүрэнэй түсэб болон абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө гүрэн түрын үндэр дээдэ шагналнуудта хүртэһэн байха юм.

Манай түрүү һаалишан Бадма-Ханда Цыбикдоржиевна Буянтуева Ажалай Улаан Тугай орденоор, залуу һаалишан Дыжит Бадмацыреновна Аюшеева Ажалай Алдар Солын гурбадахи шатын орденоор шагнагдаа һэн. Үшөө гурбан һаалишаднай «Юһэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Фермымнай коллектив арбадахи табан жэлые амжалтатайгаар эхилбэ. Январь һарын дүнгөөр аймагай һү һаалиин бүхы фермэнүүдэй дундаһаа хоёрдохи һуури эзэлээ. Февраль, март һарануудай социалис мүрысөөнэй дүнгөөр КПСС-эй, ВЛКСМ-эй райкомуудай, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө юм.

Хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абахын, худалдахын түлөө колхоз, совхозуудай ажалшадай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, һү абаха жэлэйнгээ түсэбые Совет конституциин үдэр болотор дүүргэхэ гэжэ шиидээбди.

Байгша оной дүрбэн һарын хүдэлмэриин дүнгүүдые зүбшэн хэлсээ һэмди. Эдэ дүнгүүд манние яһалашье баясуулна. Энэ үе соо үнеэн бүхэнһөө 988 килограмм һү һаагаабди. Даабариһаа гадуур 50 гаран центнер һүн абтаа. Жэлэй эхинһээ хойшо фермэдэмнай 158 тугал абтаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Ойрын сагта фермымнай малай тоо толгой нэмэхэгүй. Тиимэһээ малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлһэнэй ашаар лэ һү ехээр абаха болонобди. Үнеэдые һайнаар эдээлүүлээгүй, харууһалаагүй һаа, һү ехээр абахын аргагүй гэжэ хэндэшье мэдээжэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулха талаар манай совхоздо зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Теэд малда хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэдэг болохын тулада үшөөл горитой юумэ хэхэ хэрэгтэй байна.

Мүнөө хабарай сагта тэжээл ехээр дутажа, бэрхэшээлтэй байдал тохёолдонхой. Тиимэһээ тэжээлээ гамтайгаар хандаха эрилтэ мал адуулагшад болон һаалишадай урда табигдана. Ямар үнеэнһээ сүүдхэ соо хэды шэнээн һүн абтахааб — энээнһээ дулдыдангяар рационыень табижа, малаа эдеэлүүлнэбди. Һаалишадаймнай олонхинь фермэдэмнай үнихэнэй ажаллажа байна. Тиимэһээ мал харууһалха, эдеэлүүлхэ талаар яһала баян дүй дүршэлтэй болоһон зон.

Үнеэдые һайнаар тугаллуулха, илангаяа түрүүшынхиеэ түрэхэ хашарагуудые зүбөөр һаажа, һүтэй болгохо хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Үнеэдэй тугаллахаһаа хоёр һара урид тэдэнние шэргээдэг гээшэбди. Үбэлжөөндэ, зуһалангдашье байха үедөө үнеэдээ үдэр соо гурба дахин һаадагбди.

Малайнгаа ашаг шэмэ бодотоор дээшэлүүлхынгээ хажуугаар абажа байһан продукциингаа шанар эрид һайжаруулжа, арбадахи табан жэлые үнэхөөрөө үндэр ашаг үрын, эрхим шанарай табан жэл болгохо зорилготойгоор бидэнэр хүдэлнэбди. Энэ харюусалгатай асуудалые шиидхэлгэ хадаа коллективэймнай гэшүүн бүхэнэй ажалһаа дулдыдаха байна. Үнгэрһэн жэлэй декабриин нэгэнһээ шэнэ ГОСТ-ын ёһоор гүрэндэ һү тушаажа эхилээбди. Тиихэдээ продукциин шанарта гол анхарал хандуулагдадаг болоо гэжэ мэдээжэ.

Шэнэ ГОСТ-ын ёһоор һү тушаалгада фермымнай коллектив эртээнһээ бэлдэжэ эхилээ һэн. Һүнэй тоһолигые, муухай сэбэрыень шалгадаг лабораториин хүдэлмэри һайжаруулагдаа. Һү хадагалдаг гэрээ заһабарилаабди. Һүн бүри һайнаар хүргэгдэдэг болоо. Һүнэй шанар һайжаруулхада, ямар ашаг үрэ асархаб, ажахыдамнай хэды шэнээн ехэ олзо оруулхаб гэжэ һаалишан бүхэндэ тайлбарилан ойлгуулжа шадаабди гэжэ һананаб.

Эдэ мэтын хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар гол түлэб нэгэдэхи сортын һү тушаадаг болообди гэжэ баяр баясхалантайгаар мэдүүлхэ байнаб. Жэшээлхэдэ, байгша оной нэгэдэхи квартал соо худалдагдаһан бүхы һүнэймнай 99 процентнь нэгэдэхи сортоор тушаагдаа һэн.

Һайн шанартай, сэбэр һү абахын түлөө тэмсэлдэ һаалишан бүхэн хабаадалсана.

Тэдэнэр һү хадагалдаг амһартануудаа, һү шүүдэг материалнуудаа (марли, вафельна полотенци, лавсантай бүд гэхэ мэтэ) ариг сэбэрээр байлгахые ехэ оролдоно. Һүеэ таба зургаа дахин дабхарлаһан марляар шүүдэг заншалтанбди.

Тушаагдахаяа байһан һүнэйнгөө шанарые үдэр бүхэндэ, бүлэг үнеэд бүхэнэй һүые арбан хоног соо нэгэ удаа шалганабди. Эдэ хэмжээ ябуулганууд яһала ашатай, туһатай. Юуб гэхэдэ, манай фермэдэ ажаллажа байһан бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй салин гүрэндэ худалдаһан продукциимнай шанарһаа дулдыдадаг болоо ха юм. Нэгэдэхи квартал соо эрхим шанартай, ехэ һү тушааһанайнгаа түлөө манай фермын һаалишад 800 гаран түхэригэй нэмэлтэ түлөөһэ абаа һэн.

Гэбэшье манай ажалда үшөөл дутуу дунданууд дайралдадаг гээшэ. Жэшээлхэдэ, һү хадагалдаг гэр соомнай вентилятор табигдаагүй байһаар. Гараар хэгдэдэг ажал үшөөл усадхагдаагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, фермымнай оньһожоруулагдамал бэшэ ха юм. Зайн галай хүсөөр, машинаар үнеэдээ һаадаг болохобди гэлсэһээр үнинэйбди. Хото хорёомнайшье хуушаранхай. Малай томодхогдомол комплекс бариха асуудал мүнөө болотор шиидхэгдэнэгүй.

Тиигэбэ яабашье маанад, һаалишад болон мал адуулагшад манай урда табигдаһан зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлхэ наигин һайхан эрмэлзэлтэй ажаллажа байнабди. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ үнеэн бүхэнһөө 2400 килограмм һү һааха, бүхы фермээрээ 6240 центнер һү абаха ёһотойбди. Энэ хадаа нёдондонойхидо орходоо һураггүй ехэ. Тиимэһээ һаалишан бүхэнэймнай эдэбхи үүсхэл ехэтэй. гээр ажаллаагүй һаань, хараалһанаа дүүргэхэ гээшэ бэрхэтэй. Гадна һүнэйнгөө тоһолиг, сортность болон товарностиие дээшэлүүлхэ гээшэ тон шухала удха шанартай болоно гээшэ ааб даа.

Манай коллектив гүрэнэй түсэб болон абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид сүм дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, үбэлэй һарануудта шадаал һаа ехэ һү һаажа абахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсээ. Тиигэжэ энэ хугасаа соо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1350 килограмм һү һаая гэһэн Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Булагай фермын һаалишадай үүсхэлые халуунаар дэмжэһэн, үнеэн бүриһөө 1300 гаран килограмм һү һаажа шадаһан байха юм.

Мүнөө зунай зулгы һайхан хаһа тулажа ерээд байна. Энэ үедэ сагаан эдеэнэй дээжые билтаруулал гэмэ гээшэ. Тиимэһээ манай фермын һаалишад бүхы арга боломжонуудаа наринаар шэнжэлэн хаража үзөөд, май — сентябрь һарануудай туршада ехэ һүнэй түлөө шанга тэмсэл дэлгэрүүлхыень аймагайнгаа һаалишадые уряалба. Тиихэдээ энэ хугасаа соо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1200 килограмм һү һаахабди гэжэ үгэеэ үгөө. Һаалишад Д. Будаева, А. Доржиева, Д. Гуржапова гэгшэд урид абаһан социалис уялгануудаа шэнэлжэ, бүри ехэ үндэрнүүдые дабаха зорилго урдаа табиба.

Социалис мүрысөө зүбөөр эмхидхээд, дүнгүүдыень саг сооно гаргаад, олондо мэдээжэ болгоод байхада, абтаһан социалис уялгануудай амжалтатайгаар дүүргэдэхэ хэрэгтэ горитойгоор нүлөөлнэ. Тиимэһээ ажалаймнай дүнгүүд арбан хоног бүхэндэ нэгэ удаа гаргагдажа байдаг. Кварталай дүнгөөр эрхимлэһэн һаалишанай нэрээр ажалай алдар солын улаан туг фермымнай газаа үргэгдэдэг юм.

Суг хүдэлдэг нүхэд тухайгаа хэдэн үгөөр хэлэхэ һанаатайб. Эдэнэрэй шударгы бэрхээр ажаллаһанай ашаар фермэмнай ганса совхоз соогоо бэшэ, мүн аймаг соогоошье түрүүлжэ ябана бшуу. Манай фермэдэ олон жэл соо оролдосотой һайнаар хүдэлжэ ябаһан түрүү һаалишад, коммунистнууд Б-Ц. Раднаева, Б. Х. Буянтуева, Г. Данзанова, Д. Аюшеева, Ц. Данзанова болон бусад һайшаал магтаалда хүртэмөөр. Нэрлэгдэгшэ малшад ажалдаа коммунис ёһоор хандахын үльгэр жэшээ харуулжа, түсэб болон уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлнэ.

Манай фермын малшад мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, бии байгаа арга боломжонуудаа шадамараар хэрэглэжэ, арбадахи табан жэлэй даабарине амжалтатайгаар дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэнхэй.

Д. ДАНЗАНОВА,
Сэлэнгын совхозой Ехэ-Сагаанай һү һаалиин фермые даагша.



ЛЕНИНГРАД. КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлэн, А. А. Ждановай нэрэмжэтэ Ижорско заводой партийна организаци техническэ дэбжэлтэ хурдан түргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө хэмжээ ябуулганууды хараалаа. Т... тэ арбадахи табан жэлэй туршада энэ заводой коллектив энергетическэ барилгануудта түхеэрэлгэнүүдые олоор ...ха гэжэ хараална. Тэрэнэй тула зарим цехүүдынь һэльбэн шэнэлэгдэхэ, хуушан станогууд болон агрегадуудынь ш... һэлгэгдэхэ, тэрэнние үйлэдбэридэ хэрэглэхын түлөө һураха хэрэгтэй.

Социалис мүрысөө эмхидхэхэдээ, партийна комитет түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхэһээ гадуур энэ шэнэ зори...нуудые бэелүүлгэдэ коммунистнуудай шанарые элсүүлнэ. Һэльбэн шэнэлэлгын болон техническэ дэбжэлтын асу...нууд цехүүдэй партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг, олонхи коммунистнууд партийна даабаритай.

Мартеновскэ цехэй партийна бюро хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэнэ. Энергетикын түхеэрэлгэнүүдые бүтээхэдэ ...тэй һайн шанартай металл ехээр гаргаха талаар олон хэмжээ ябуулганууд эндэ хараалагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мартеновскэ цех соо.

ТАСС-ай фотохрони...

Манай фотокорреспондент Сергей Балдуевай буулгаһан зураг дээрэ Буряадай барилга-хабсаралгын управлениин нэгэдэхи СМУ-гай эрхим хүдэлмэришэн Иван Фёдорович Шангиниие харанат. Энэ нүхэрнай коллектив соогоо хүндэтэй плиткэшэн юм. Үнинэй барилгашан «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагданхай. Хамта хүдэлдэг нүхэдынь Иван Фёдоровичые үнэн сэхэ зантай, муу юумэнтэй эбсэшэгүйгөөр тэмсэдэг хадань тэрэнние управлениингээ арадай хиналтын бүлгэмэй түрүүлэгшээр һунгаһан байна. Нүхэдэйнгөө этигэл найдабарие түрүү хүдэлмэришэн харюулжа, энэ тушаалда һайнаар ажаллана.

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН ПРЕДПРИЯТИДА

ҮГЭЕЭ БАТАЛХА АРГА БИИ

Бүхы ороноймнай ажалшад, тэрэ тоодо манай Улаан-Үдын авиационно заводой коллектив партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлжэ байна. Коммунис партиин табиһан асари ехэ зорилгонуудые дүүргэхын тула урданайхиһаа бүри һайнаар хүдэлхэ, бии байгаа арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэхэ, бага гаргашатайгаар ехэ продукци гаргахын тула хүн бүхэн тэмсэхэ ёһотой. Ашаг үрын, хүдэлмэриин шанарай табан жэлдэ юрэдөө тиимэ һулаханаар хүдэлжэ огто болохогүй бшуу даа.

«Продукциин шанар тухай асуудал абаад үзэе. Шанарта бүхы юумэн — станогоо бэлдэлгэ, материалай шэнжэ шанар, зүбөөр хэһэн чертёж, үйлэдбэриин тодорхой хүтэлбэри гэхэ мэтэ нүлөөлнэ. Энэ зүб. Зүгөөр эдэ бүгэдые бэелүүлдэг тодорхой гүйсэдхэгшэд бии гээшэ. Тиимэ дээрэһээ һүүлэй һүүлдэ хүнүүдэй һэшхэлһээ, хүдэлмэридөө тэдэнэй хандалгаһаа бүхы юумэн дулдыдаха байна» гэжэ КПСС-эй ЦК-ган Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ЗИЛ автозаводой хүдэлмэришэдтэй уулзахадаа хэлэһэн байна. Тон гүнзэгы удхатай үгэнүүд гээшэ.

Нээрээшье, ажалдаа ямараар ханданаш, али зэргын шадабаритай, дүй дүршэлтэй байнаш — энээнһээл хамаг юумэн дулдыдаха бшуу даа. Энээндэ харюу бэдэржэ ехэшье холо ошоһоной хэрэггүй гээд һанагдана. Жэшээлхэдэ, манай авиационно заводой 6-дахи цехэй хүдэлмэришэд тон харюусалгатай продукци бүтээн гаргадаг юм. Продукциин шанарай түлөө цех соомнай ехэ тэмсэл хэгдэдэг. Бидэнэр голодоһо гаргаха эрхэгүйбди. Манай цехэй хүдэлмэришэдэй ажалдаа хайша хэрэгээр хандажа, муу шанартай продукци гаргаа һаань, хэдэн олон хүдэлмэришэдэй хэһэн ажал миин хосорхо, үйлэдбэри, гүрэн ехэ хохидолдо орохо болоно бшуу. Иимэ юумэнэй үзэгдэхэгүйн тула цехэймнай хүдэлмэришэд ехэ оролдодог, хаба шадалаа яһала гаргадаг.

Нэгэ ажалдаа олон жэл хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болоһон хүдэлмэришэд цехтэмнай олон юм. Бүхы хүдэлмэришэдэй 50 процентнь 10-һаа 15 жэлэй туршада нэгэл ажалдаа хүдэлнэ. Энэ ехэл һайн гэжэ һанагдана. Теэд олон жэл нэгэ ажалда хүдэлжэ, дүршэл шадабаритай болоһон хүдэлмэришэд голодоһогүйгөөр продукци гаргана гэжэ хэлэхэнь буруу гэжэ һанагдана. Ажал хэжэ байһан хүн элдэб шалтагаанаар алдуу гаргажа болодог шуу. Эндэ олон юумэ дурдажа болохоор юм. Даалгагдаһан техникэеэ муугаар мэдэһэнһээ, ажалдаа хайша хэрэгээр хандаһанһаа, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэеэ хүсэдэгтүйһөө иимэ ушар дайралдадаг гэжэ һананаб.

Би хорин гурбадахи жэлээ авиационно заводой 6-дахи цехтэ фрезеровщигоор хүдэлнэб. Хорин гурбан жэл. Энэ хоёр-гурбан жэлтэй жэшэхээр бэшэ ха юм. Үнгэрэн ошоһон энэ саг соо ехэ ажал хэгдээ, ехэ юумэндэ һурагдаа гэжэ хэлэхэ байнаб. Теэд олон жэлдэ фрезеровщигоор хүдэлжэ, дүршэл шадабаритай болобоб гээд һаналаа заһахаар бэшэл байдаг. Юуб гэхэдэ, ехэ ороноймнай промышленность хурдан түргэнөөр хүгжэнэ. Бүтээсэ ехэтэй оньһон түхеэрэлгэнүүд, станогууд заводоймнай цехүүд соо тодхогдоно. Шэнэ станогуудые шадамар бэрхээр хүдэлгэжэ, һайн шанартай продукци гаргахын тула дүршэл шадабари, оролдосо, эрдэм мэдэсэ хэрэгтэйл болодог шуу.

Жэшээлхэдэ, 60-аад онуудаар «6-М-12» түхэлэй станогоор продукци гаргадаг һэм. 1974 онһоо шэнэ «6-Б-12 р» түхэлэй станогто хүдэлнэб. Урданайхиһаа таба дахин ехээр продукци гаргадаг болонхойб. Шэнэ станогуудые халаанай туршада миин байлгангүйгөөр хүдэлгөө һаа, бүришье ехэ продукци гаргаха арга боломжо бии гээшэ.

Тиимэ һайнаар, һаатангүйгөөр хүдэлхын тула юу хэхэ хэрэгтэй гээшэб? Үглөөдэр хэхэ ажалайнгаа түсэб мүнөөдэр зохёохо хэрэгтэй. Ажалай эхилхэһээ 15—20 минутаар урид цехтээ ерэжэ, зэр зэмсэгээ бэлдэхэнь гол шухала гээд һанагшаб. Цехэйнгээ технологтой хөөрэлдэжэ, ямар деталь хайшан гээд бүтээхэ тухайгаа тобшолон хэлсээд, эртээнһээ чертёжтой танилсаха ёһотой. Тэрэгүйгөөр ямаршье амжалта туйлахагүйш. Энээн тухай залуу хүдэлмэришэдтэ яһалал хэлэдэг, ойлгуулха гэжэ эрмэлзэдэг хүм.

Фрезеровщигой ажал тиимэ бэлэн юм гэжэ һанаха хүнүүд байдаг. Теэд энэ мэргэжэл шудалжа, фрезеровщигоор хүдэлхын тула тусгаар бэлэдхэл хэрэгтэйл ааб даа. Би өөрынгөө мэргэжэлдэ гуша гаран хүдэлмэришэдые һургааб. Тэдэнэй олонхинь үндэр мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд болонхой. Зариманиинь дээдэ һургуули дүүргээд, инженерээр хүдэлнэ. Ёһотой фрезеровщик болохо, һайн шанартай продукци гаргахын тула эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлэн үдэр бүри һураха, тусгаар литература шудалха хэрэгтэй болодог. Тэрэгүйгөөр бүтээсэ ехэтэй станогуудые һайнаар хүдэлгэжэ, продукци гаргаха тухай шэбшэһэнэйшье дэмы ха гээд һанагдана.

Би мүнөө фрезеровщигой эгээл дээдын 6-дахи разрядтайб. Теэд энээгээр һаналаа заһажа болохоор аал! Сүлөөтэй сагтаа техническэ литература шудалдаг, цех соо эмхидхэгдэдэг тусгаар һуралсалда ябалсадаг хүм. Бидэнэр тон харюусалгатай орёо нарин детальнуудые

...

Т. ФЕДОРОВ,
Улаан-Үдын авиационно заводой хүдэлмэришэн.

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ЗАЛУУШУУЛ — ПАРТИИН ЗЭРГЭДЭ

Надежда Доржиева совхоздоо һаалишанаар ажаллажа байнхай. Тиигэхэ зуураа аха нүхэдэйнгөө ажалай нюусатай танилсажа, хүдэлмэридөө һайн үрэ дүнгүүдые туйлахын тула ехэ оролдолго гаргана. СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой коммунистнуудай хамтын суглаан Н. Доржиевагай мэдүүлгые хаража үзөөд, партиин гэшүүндэ кандидадаар абаа.

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай заһабарилгын-механическа заводто хүдэлдэг комсомолшуудай дундаһаа Владимир Пельменев эршэтэ ажалаараа шалгарна. Юһэдэхи табан жэлэй даабарине энэ нүхэр болзорһоонь урид дүүргэһэн юм. Партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон, комсомолец Пельменев хубиингаа арбадахи табан жэлэй түсэбые 4 жэл 9 һарын туршада дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абанхай. Заводой партийна суглаан дээрэ Владимир Пельменев КПСС-эй гэшүүндэ кандидадаар абтаа.

КПСС-эй райкомой бюро һаяхан боложо, Надежда Доржиева, Владимир Пельменев гэгшэдэй мэдүүлгэнүүд харагдаба. Тэдэнние партиин гэшүүндэ кандидадаар абаха гэһэн партийна суглаануудай шиидхэбэринүүдые КПСС-эй райкомой бюро баталаа.

Мүн тиихэдэ Дүтэлүүрэй совхозой мал адуулагша, комсомолой гэшүүн Николай Дареев, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай заһабарилгын-механическа заводой электро-гагнууршадай бригадир Станислав Сызых КПСС-эй гэшүүндэ кандидадаар абтаһан байна.

ЭХИН ЭМХИНҮҮДЭЙ АЖАЛЫЕ ҺАЙНААР ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ

«Предприятинуудай, совхозуудай, эмхи зургаанууд болон һургуулинуудай профсоюзай эхин организацинуудай ажал ябуулгые райсовпрофой президиумэй хүтэлбэрилгэ тухай» асуудал КПСС-эй райкомой бюрогой ээлжээтэ заседани дээрэ харагдаба. Энэ асуудалаар райсовпрофой президиумэй түрүүлэгшэ Б. Б. Цыбиков тоосоһон байна.

Профсоюзай эхин организацинуудай ажал ябуулгые саашадань һайжаруулха талаар СССР-эй профсоюзуудай XV съездын шиидхэбэри бэелүүлэн, райсовпрофой президиум зарим тэды ажал ябуулна гээд партиин райкомой бюро тэмдэглэбэ. Предприятинуудта, совхозуудта профсоюзай гэшүүдэй суглаанууд зарлагдажа, үйлэдбэриин шухала асуудалнууд зүбшэгдэнэ.

Гэхэтэй хамта профсоюзай зарим организацинууд ажал ябуулгаяа бишатайгаар эмхидхэнэгүй. Олохон организацинуудай ниитэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри тон һулаар табигданхай. Рабочкомуудай, профкомуудай, месткомуудай түрүүлэгшэнэрэй һуралсал ёһотоор эмхидхэгдэнэгүй, тэдэнэй ажал ябуулгые һайжаруулха талаар шэнэ онол арганууд гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй. Ажалшадай коллективүүдтэ дэлгэрһэн социалис мүрысөө һайнаар хүтэлбэрилжэ, дүнгүүдыень саг сооно согсолхо хэрэгтэ профсоюзай организацинууд багаар анхарна.

Эдэ бүгэдэ тухай КПСС-эй райкомой бюро дээрэ заагдаад, профсоюзай эхин организацинуудай хүдэлмэрине саашадань һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол абтаһан байна.

Ф. ДУДАРЕЕВ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.
Захааминай аймаг.



ТАРЯА ХУРЯАЛГА — ЕХЭ ШАЛГАЛТА МҮН

Харюусалгатай хаһа — ниитын адууһа малда тэжээл бэлэдхэлгын, шэнэ ургаса хураалгын халуун хаһа саг таряашадта ерэжэ байна. Һаяхан хэблэлдэ толилогдоһон «1976 ондо таряа хураалгые, хүдөө ажахын продуктнууд болон тэжээл бэлэдхэлгые хангаха нэмэлтэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол хүдөөгэй ажалшадай гол анхаралда байһаар. Энэ тогтоолые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула Росси Федераци дотор бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан хэмжээ ябуулганууд тухай РСФСР-эй хүдөө ажахын министр Л. Я. ФЛОРЕНТЬЕВ ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ хөөрэбэ:

— Энэ тогтоолой хэблэгдэмсээрнь тэжээл бэлэдхэлгые, оньһото техникэ заһабарилгые, ургаса хураалгые хангаха тусхай бүлэгүүдые министерство эмхидхэн байгуулһан байгаа. 1976 ондо республикын таряашад 120 миллионһоо бага бэшэ тонно таряа хураахые уялгалаа һэн. Энэнь гектар бүриһөө дунда зэргээр 15 центнер ургаса хураахa гэһэн удхатай. Үндэр баян ургаса ургуулхын түлөө тараалан дээрэ шанга тэмсэл боложо байна. Намар таригдаһан ургамалда минеральна нэмэлтэ тэжээл оруулагдаа. Тарилга хэхэдээ, минеральна үтэгжүүлгэнүүд тараагдаа һэн. Уһалууриин талмай дээрэ түрүүшын уһалалга хэгдэбэ. Түрүү ажахынууд газарай хүрьһэндэ шииг нойто барижа абаха ажал хэрэгээ эдэбхитэйгээр ябуулна. Нёдондонойхиһоо ехэ талмай дээрэ барайгар, кукуруза ургуулагдаа. Зулай туршада үргэн ехэ талмай дээрэһээ ороохо тарланай хоёр ургаса хураагдажа абтахаар хараалагданхай.

Механизаторнуудай тусхай звенонуудһаа гадна, лётчигууд ургасын хойноһоо харууһалга хэжэ, агаарһаа үтэгжүүлгэ хаяна. Тараанай поли бүхэндэ минеральна үтэгжүүлгэ ехээр гаргагдана.

Гектар бүхэнһөө шадаал һаа ехэ ороохо таряа болон бусад продукци абахын түлэ уһалууриин бүхы талмай бүридхэлдэ наринаар абтанхай.

Тогтоол соо тэжээл бэлэдхэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдана. Сенаж, үбһэнэй гурил, силос бэлэдхэхэ талаар түрүү ажахынуудай дүй дүршэлые нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ зорилго колхоз, совхоз бүхэнэй урда табигдаһан байна. Жэшээнь, силосэй нөөсэ баялигуудые үргэдхэхын тула кукуруза болон наран сэсэгэй ногоон эшэ намааһаа гадна, бусад ургамалнуудай эшэ намаа үргэнөөр хэрэглэхээр түсэблэгдэнэ. Шэмэтэ нэмэлтэ — карбамидтай холижо, 50 миллион тонно энэ үнэтэ тэжээл бэлэдхэгдэхэ юм. 33 миллион тонно сенаж гэхэ гү, али үнгэрһэн жэлнүүдэйхиһээ һураггүй ехэ сенаж, 4 миллионһоо дээшэ гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо 2 дахин шахуу ехэ үбһэнэй гурил бэлэдхэгдэхэ.

Ойн соорхойнууд, намаг налхитай газарнууд хүдөөгэй ажалшадай анхарал оролдолгын хажуу талада үлэхэ ёһогүй. Гар хажууршадай бригаданууд эндэ ажаллаха юм.

Байгша ондо нөөсэ тэжээл — жэлэй эрилтэ хэрэглэмжэһээ 20 процентһээ бага бэшэ тэжээл бэлэдхэгдэхэ зорилго республикын колхоз, совхозуудай урда табигдана.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхоз, совхозуудай мастерскойнууд соо, «Сельхозтехникын» заводуудта илангаяа эршэмтэй шанга ажал хэгдэнэ. Поли дээрэ гаргагдахаһаань хоёр долоон хоногоор урид тэжээл бэлэдхэлгын, ороохо хураалгын бүхы машинануудые заһабарилха гэһэн зорилго табигдаа. Хураалгын агрегадуудай хүдэлмэрие хоёр халаанда, харин ороохо таряа зөөдэг автоколоннонуудай ажалые түхэреэн сүүдхэ соо эмхидхэхын тула механизаторнуудай кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэй. Дээдэ һургуулинуудай ба техникумүүдэй студентнэр таряашадта ехэ туһа хүргэнэ. Эдэнэй дундаһаа 30 мянган комбайнер, жолоошон тракторист бэлдэгдэхэ.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол дотор табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула хүдөөгэй ажалшад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байна гэжэ Л. Я. Флорентьев түгэсхэлдөө хэлэбэ (ТАСС).



ШИИДХЭГДЭХЭЭР БОЛОhОН АСУУДАЛНУУД

үнөөнэй у барилга

й хүлөө шоройдоо- анай эндэхи ой тайга hэтэ Байгал-Амарай зам барихаяа ерэhэн ын бүлэг барилга- брезент майхануудаа хоёр жэл үлүүтэй рөэ. Тиин мүнөө ай- рнай зургаа мянга барилгашан ажалла- на. Эды олон залуу шад ерээдүйн түмэр барихаhаа гадна Се- альск, Шэнэ-Уоян ит, Дабаан, Хойто- болон бусад hуури- шэнээр бодхооно тайгын оёорто, са- дуулгата шобхо үндэр дай хормойдо май- татажа, хэды хүшэр элтэйшье hаань, зоригтойгоор ажал- байhан эдэ олон ба- дые али бүхы тала- илангаяа hайн ша- эдеэ хоолой зүйл- дутамаггүй хангаха мүнөөдэрэй гол шу- зорилго болоно. Үнэн мүнөө БАМ-ай ба- ад гол түлэб ороной бүхэнhөө асарагдаhан хоолоор хангагдана. бэн са та жэн- барилгашадые хэ- эдеэ хоолоор ханга- тула зундаа Байгал да- уhан замаар, үбэлдөө н харгыгаар таhал- й элдэб зүйлэй про- уд нишэ асарагдана. е нигэжэ асарагда- эдеэ хоол нилээд гар- ехэтэй гээшэ ааб даа. ээ hүүлэй жэлнүүд- аймагай ажахынуудые ожо, оньhожоруулжа, йнь үрэжэл, адууhа нь үүлтэр hайжаруул- ү, мяха, хартаабха бо- городой эдеэ элбэгээр болохо талаар ехэ эри ябуулагдажа заха- Юуб гэхэдэ, эдэ бүхы hайнаар ябуулhанай эдеэ хоолой шухала дые элбэгжүүлбэл, ье БАМ-ай барилга- бэшэ, мүн ойрын дтэ баригдаха ерээ- промышленна комп- удай, завод, фабри- дай хүдэлмэришэдые хангаха арга олгог- айна ха юм. д үнэн дээрээ энэ ай- хүдөө ажахын гол нуудые эрид хүг- эдеэ хоолой бааза эхээр арга бии гү? гэжэ сэхэ хэлэхэ хэ- Нютагай зоной хэ- ёhоор, жэлэй арба үбэл, үлдэгшэнь зун гшье hаань, хартааб- ощой, тэжээлэй урга- удай муу бэшэ ургаса ургуулмаар юм. эд гэршэ болгон айма- ажахынуудай үнгэрhэн жэлэй дүн согсолон бди. мэрүүн хүйтэн ула- й, огто гэдэдэггүй, хү- хэй, намаг газартай нютагта ажаhуудаг, адаг hаалишад 1970

ондо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1505 килограмм hү hааhан hаа, 1975 ондо 1965 килограммда хүргөө гэхэ гү, али табан жэлэй туршада hү hаалияа үнеэн бүриин 460 килограммаар дээшэлүүлээ. Тиихэдэ шэнээр баригдажа байhан ерээдүйн Северобайкальск городто дүтэхэнэ оршодог Байкальск hууриндахи «Победа» колхозой hаалишад мүнөө үнеэн бүриhөө 2323 килограмм hү абана. Богонёор хэлэхэдэ, табан жэлэй саада тээ аймаг доторнай үнеэн бүриhөө 2000 килограмм hү hааhан нэгэшье hаалишан үгы байhан hаа, мүнөө хахадынь шахуу иимэ амжалта туйладаг болонхой. Тусхайлбал, «Победа» колхозой hаалишан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, Ажалай алдар солын III шатын орденоор шагнагдаhан Л. П Бутакова, «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэhэн тэмдэгтэ нэгэнтэ бэшэ хүртэhэн Н. Ф. Соколова, Л. С. Макеевская, «Северный» совхозой үнинэй hаалишан, Ажалай Улаан Тугай орденто Е. П. Семушева, юhэдэхи табан жэлэй дүнгөөр «Ажалдаа шалгарhанай» түлөө медаляар шагнагдаhан Е. И. Семушева гэгшэд үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 3 мянган килограмм hү hаахын түлөө тэмсэнэ.

Иимэ амжалта нэн түрүүлэн үнеэдээ олошоруулhанаи, мүн ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлhэнэй ашаар туйлажа, жэлдээ 3497 центнер hү гүрэндэ тушаагаа гэхэ гү, али 1291 центнерээр нэмээгдээ. Тиихэдэ «Северный» совхоз түсэбөө хоёр дахин үлүүлнэ.

Гадна аймаг үнгэрhэн табан жэлэй туршада гүрэндэ 3800 центнер мяха тушааха түсэбөө 4909 центнертэ хүргөө. Энэ илалта баhал малай олошорhонhоо, мүн тушаагдаха үхэрнүүдэй шэгнүүр дээшэлүүлhэнэй аша үрэ гээшэ. Хэрбээ 1970 ондо үүсэлэгдэхэ малай тус бүрнин шэгнүүр дунда зэргээр 281 килограмм байhан hаа, нёдондо 307 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаа.

Гэхэтэй хамта, бүхыдөө аймагай ажахынууд тушаагдаха продукциингаа шанар эрид hайжаруулха талаар нилээд дутагдалтай байhаар. Тиигэжэ «Победа» колхозhоо бэшэ бусад ажахыда эрхим тарган гэhэн сэгнэлтэтэй нэгэшье мал энэ хугасаа соо тушаагдаагүйнь халагламаар.

Саашань манай эндэхи байгаалиин эрхэ байдалда тааранги, гол hалбари болохо мал үсхэбэрилгымнай таhаршагүй нэгэ хуби болохо оро үсхэбэрилгэ тухай эндэ тогтожо хэлэлтэй. Эндэхи гүн ой тайга соо эртэ урда сагhаа ажаhууhан эвенк арад хэр угhаа хойшо оро үсхэбэрилжэ, гансашье унаа хэдэг бэшэ, мүн орын тарган мяха ехээр абадаг заншалтай байhан юм.

Мүнөө аймаг доторнай бүхыдөө 2000 гаран оро үсхэбэрилэгдэнэ. Үнгэрhэн табан жэлэй туршада аймагай ажахынууд жэлдээ дунда зэргээр 479 центнер орын мяха гүрэндэ тушаадаг байhан. Энэнь бүхы тушаагдаhан мяханай 52 процент болоно. Орын тарган мяха абажа, гүрэндэ тушаахада, өөрынь үнэ сэн үхэрэй, адуунай мяханhаа жэшээлэшэгүй хямда байдаг. Тобшолбол, нёдондо нэгэ центнер орын мяханай өөрынь үнэ сэнгэй 111 түхэриг 60 мүнгэтэ болоходо, үхэрэй мяхан 256 түхэриг 70 мүнгэндэ хүрэhэн байна. Иигээд ерэхэлээрээ орын мяхан шанараараашье hайн байхаhаа гадна бага гаргашатайгаар абтадаг юм.

Гэбэшье энэ hалбариин саашадаа улам хүгжэхэ замда олон бэрхэшээл, дутагдал ушаржа, ехэ hаад тойбо татана. Нэн түрүүлэн орын үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри огто ябуулагданагүй. Мүн орын ашаг шэмын эрид дээшэлээгүй, эмэ оро бүхэнhөө тугалаи абтадаггүй, олоор hубайрдаг дээрэhээ hүрэгынь олошоруулагданагүй. Тиихэдэ орын тугалнуудай гарзалхань үшөөл ехэ байhаар Эдэ бүгэдые усадхаха гээшэ ажахы бүхэнэй орошодой, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэдэй гол зорилго болоно.

Үшөө нэгэ шиидхэгдэхээр болоhон шухала асуудал гэхэдэ, ажахынуудта хартаабха, овощ тон заагаар таригдана, ургасань дээшэлүүлэгдэнэгүй, нэн түрүүлэн хартаабха, овощой газар горитойгоор ургэдхэгдэнэгүй. Манай эндэхи байгаалиин эрхэ байдалда хартаабха, овощой ургаса эрид дээшэлүүлхэ аргагүйшье hаа, агротехническэ заабаринуудые наринаар сахяад, ажахы бүхэндэ hайн үрэhэнэн участогуудые байгуулбал, hанаhанда хүрэмээр дүн туйлагдахаар юм. Тиин саашадаа эдэ дутагдал дары усадхагдаха байна.

Шэнэ табан жэлдэ аймаг hү абажа, гүрэндэ тушаалгаяа нилээд нэмээхэ зорилготой. Байгша онhоо эхилжэ, hаалишаднаи жэл бүри бүхыдөө дунда зэргээр 565 центнер hү haaха байна. Тиихэдэ энэ табан жэлэй эсэстэ 10230 центнер hү hаажа, тэрэнэйнгээ 8100 центнерыень гүрэндэ тушааха юм.

Мүн энэ хугасаа соо мяха абалга хоёр дахин шахуу дээшэлхэ гэхэ гү, али үнгэрhэн табан жэлэйхитэй сасуулбал, жэлдээ 331 центнерээр нэмээгдэхэ болоно. Энэ хараалhан зорилгоёо сүм бэелүүлхын тула адууhа малайнгаа, орынгоо hүрэгүүдые нилээд олошоруулжа, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхээр түсэблэгдэнхэй. Мүн тэжээлэй бааза үргэдхэгдэжэ, бэхижүүлэгдэхэ байна. Энэ талаар «Северный» совхоздо орын hүрэгэй бэлшээри тодорхойлогдожо, хэдэн фермэ шэнээр байгуулагдаха юм.

Хойшодоо сагаан эдеэ улам элбэгжүүлхын тула байгша онhоо «Северный» совхоздо 200 үнеэнэй, 225 тугалай багтаамжатай байра шэнээр барижа, 1977 ондо ашаглахаар түсэблэhэмнай республикын Хүдөө ажахын министерство, Госплан энэ барилгымнай болзорые юундэшьеб табан жэлэй эсэс болотор hунаагаа. Энээнhээ боложо, хараалhан зорилгоёо бэелүүлхэмнай бэрхэтэй болоод байна.

Гадна аймагай хоёр ажахын малай байранууд хуушаржа, заhабарилагдахаар болонхой юм. Тиихэдэ алишье ажахыда малшадай, орошодой байха гэр дутална. БАМ-ай барилгашадые эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хүсэд хангахын тула нэн түрүүлэн малай байрануудые шэнээр барижа, томодхохо, досоохинень оньhожоруулха болонобди. Теэд республикын хүтэлбэрилхы органууд энэ хэрэгыемнай зүбтэйдэ тооложо, байгша онhоо энэ хүдэлмэреэ эхилхыемнай дэмжэдэггүйень халагламаар байна.

Хоёрдохёор, урдаа табиhан зорилгоёо сүм бэелүүлхын тула аймагай ажахынууд энэ табан жэлдэ барилгын ехэ хүдэлмэри хэхэ болоно. Энээниие колхоз, совхоз өөhэдынгөө хүсөөр бүтээхэ аргагүй гээшэ ааб даа. Тиимэhээ манай аймагта барилгын организаци эмхидхэбэл, hайн бэлэн.

Тэрэшэлэн манай аймагта гидромелиораторнуудай тусхай отряд байгуулхада үлүү бэшэ ха гэжэ hанагдана. Ушар иимэhээ, адууhа малайнгаа тэжээлэй бааза бэхижүүлжэ, сабшалан, бэлшээринингээ үрэжэл эрид hайжаруулха, уhалууритай болгохын тула культуртехническэ, мелиоративна хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Энэ табан жэлдэ аймаг дотор 600 гектар газар уhалууритай болгожо, 400 гектарай намаг хагааха түсэбнай баhал 1979—1980 онуудта хэгдэхээр хараалагдаhаниинь гайхалтай. Хэрбээ мелиораторнуудай тусхай отрядтай hаа, энэ хүдэлмэреэ мүнөөниhөө ябуулжа захалха hэмди.

Хэды олон бэрхэшээлнүүдэй ушараашье hаань, аймагай ажахынууд урдаа хараалhан зорилгоёо бэелүүлхын тула бии байгаа арга боломжонуудаа элирүүлжэ, хүсэд хэрэглэхэ, илангаяа ажалайнгаа журам бэхижүүлхые, мүн хүн бүхэнэй мэргэжэл шадабарние эрид дээшэлүүлхые оролдохо болоно.

БАМ — бүгэдэ арадай барилга, байгаалиин дундаршагүй баялиг нээжэ, арад зоной аша туhада зорюулха гол зам гээшэ. Тиимэhээ аймагаймнай ажахынуудай малшад, орошод, механизаторнууд болон мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд энэ барилга түргэдхэхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хубитые нилээд оруулалсан. барилгашадые эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хүсэд хангахын түлөө бии хүсэеэ элсүүлэн ажаллаха болоно.

М. БАРАННИКОВ
Хойто-Байгалай аймагай хүдөө ажахын управлениин начальник.



Улаан-Үдэ хотын найман жэлэй 47-дохи hургуулиин наймадахи классай hурагшад түрүүшынгээ шалгалта июниин нэгэнэй үдэр бариба. Эдэнэр hаруул сэбэр, сэсэг набшаар шэмэглэгдэhэн класс соогоо сугларанхай, бултадаа абяа шэмээгүйхэнүүд. Багша Т. Д. Симоновагай конверт задалжа, математикаар бодохо задачинуудые уншахадань, ехэ ханамжатайгаар шагнана.

Тиин түрүүшын тоонуудаи самбарта бэшэгдэжэ эхилхэтэй зэргэ, бултадаа тэрэнээ буулгажа, бодожо эхилбэ.

Хэдэн часай туршада математикаар үнгэрэгдэhэн шалгалта баригшад соохоо Лена Деповова бусадhаа түрүүлэн өврынгөө хүдэлмэри багшадаа тушааба.

— Дүшэн дүрбэн hурагша соохоо нэгэ hурагша «5», 13 хүн «4» гэhэн сэгнэлтэ абаба. Бүхы hуралсалай жэлдэ эрхимээр hуража ябаhан Лена Деповова түрүүшын таба абаhан байна — гэжэ багша Татьяна Давыдовна хөөрэнэ.

hурагшад Лена Шиханова, Алексей Никифоров, Ирина Михайлова болон бусад «4» гэhэн сэгнэлтэ абаба. Мүнөөдэр эдэнэр геометрээр шалгалтаяа барихань.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шалгалтын үедэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

hОЛОНГО ЭРЬЮУЛЖЭ ХҮСЭДЭГ hАА...

(Редакцида ерэhэн шүлэгүүдэй шэнжэлэл)

Редакцида ерэhэн шүлэгүүдэй шэнжэлэл байд гээд лэ газетын хуудаhанда гарадаг. Харааhаншье, үреэhэншье үгэнүүд хэлэгдэдэг гээшэ. Шүлэгүүдээ таhа шүүмжэлүүлээд, тэрээндээ урмаа таhаржа голхоронгүй, бүри эршэмтэйгээр бэшэжэ эхилдэг хүбүүд, басагадай байхада баяrлахаш. Иимэ хүнүүд поэзиин хүлэгые ургалжа шадахал ёhотой.

Залуушуул бэшэhэн юумэеэ редакцида эльгээжэ, зүбшэл заабари абахаяа хүсэнэ бшуу. Тиигэншьегүй яахаб. Зүгөөр заримашуулынь шүлэгүүдээ гансата толилуулжархиха хүсэлтэй байдаг. Иимэ эрид хүсэл хадаа даруу бэшэ ябадалай шэнжэ, гэжэ харагдадаг. Гэбэшье иимэ хүсэл гайхалтай бэшэ шэнги. Юундэб гэхэдэ, бэшэhэн юумэнэйнгээ бар үзэгүүдээр барлагдажа, газетэдэ толилогдошоод байхые хараа hаа, залуу хүнүүд дали ургашаhан шэнги болохо ёhотой. Теэд эльгээhэн шүлэгүүдыень газетэдэ толилжо, залуу авторые баясуулhайб даа гэхэдэш, бэшэhэн юумэнэйнь hанаhанда хүрөөгүй байхада яаха аргагүй ха юм.

Март hара гаража,
Газар дэлхэй малайжа(?),
Мэнэ уhан харьялха,
Мэнэ дэлхэй
ногоорхол...

Эдэ мүрнүүд **В. Сыбденовэй** (Түнхэн) «Хабар Түнхэндэ» гэhэн шүлэг соохоо абтаба. Саашань нютагнай гоё hайхан лэ, ерэжэ харыт гэжэ автор урина. Харин нютагайнгаа гоё hайхан тухай хоохоор хашхарангүй, тэрэнииень уран аргануудаи хүсөөр зураглан харуулаа hаань, дээрэ байгаа даа гэжэ hанахаар.

Ф. Манжиханов (Хяагта) хэдэн шүлэг эльгээбэ. Энэ нүхэрэй шүлэгүүд бусадай бэшэhэн юумэнүүдhээ илгарна гэжэ тэмдэглэмээр. Теэд нүхэр Манжиханов гуурhаяа үнинэй туршадаг нүхэр юм. Бүри таби гаран онуудта Буряадай гүрэнэй багшанарай институтда hуража байхадаа, Бавасан Абидуевай нэрэмжэтэ литературна нэгэдэлдэ хамта хабаадажа, «Эдир наhан» гэжэ гар бэшэмэл журнал гаргадаг бэлэйбди. Зүгөөр эдэ шүлэгүүдтнай хэблэгдэхээр шаиарта хүрөөдүй, юуншьеб даа дутана гэжэ сэхыень хэлэхэ баатай болонобди. «Юуншьеб даа» гээшэмнай үнөөхил зүрхэ дайрама поэзиин шэнжэ hэн гэлэй.

— Поэзи гээшэмнай юун бэ?—гэжэ асуухатнай зүб. Гэбэшье шүлэг бэшэжэ эхилhэн нүхэд энэ асуудалда өөhэдөө харюу олохо ёhотойл даа. Олон ондоо поэдүүдэй шүлэгүүдые уншажа үзөөд, яахадаа нэгэ шүлэгынь нүгөөдэhөө илгарнаб, юундэ энээхэн шүлэг уншахадаа, зүрхэн шэмшэрээд, нюдөөр уhан гүйхэеэ hананаб, сэдьхэл доhолноб, харин нүгөөдыень уншахадаа, эсэстэнь хүргэнгүй орхихо дуран хүрэнэб гэжэ шүүмжэлдэг hаа, бодожо шэбшэжэ үзэдэг hаа, табигдаhан асуудалда харюу олдохо байха.

Ю. Дамбаев (Москва) «Шуурган» гэhэн шүлэг эльгээбэ.

Саhа бордоhон худхараи
дэлhэтэжэ,
Арьятан шэнгеэр
шуухиран улина.
Сэгээн дайда огторгойтой
ниилэжэ,
Алишье юумэн
шуурганда дарагдана.

Амигүй байгаалине амитай болгон, автор поэтическэ образ хэрэглэхэ гэжэ яhала оролдоо, шуурганай зураглал харуулаа. Зүгөөр шуурганhаа ондоо үшөө ондоо геройнууд шүлэг соо бии. Тэдэ хэд бэ гэхэдэ, лирическэ герой ба тэрэнэй инаг — хонишон эхэнэр. Шуурган соо хонинтоёо үлэшэhэн инагаа абархаяа, лирическэ герой **шуурганда залгюулан**, тэмсэн нэгэ хабсагайда хүрэнэ. Хабсагайн халхабша доро ороходонь. шуурган тэндэнь үгы, харин инагынь агы нүхэн соо хонидоо оруулжархёод, тэндээ гал түлеэд hууха юм. Тэрээн тухай автор нигэжэ бэшэнэ:

Мининингээ дүтэлхые
обёорон харахадаа,
Мэгдэн, намдаа харайн
ерэбэ.
«Яаhан hайн юм,
ерэhэншни»,—гэжэ
Яаха аргагүй хүзүүдэн
аhашаба.
«Агы хүнды соо
Хониднай булта бүрин»
«Сэсэгхэмни, угаашье
бэрхэш даа»—
Үбсүүндээ няан инагаа
таалааб.

4—4 мүртэй арбан хоёр бадагhаа бүридэhэн энэ шүлэгые уншахада, сасуулбари. метафора мэтын поэзиин уран арга хэрэглэгдэhэншье hаа, хүнэй сэдьхэлэй утаhа дайранагүй. Юундэ дайранагүйб? Юундэб гэхэдэ, автор энэ шүлэг бэшэхэдээ, сэдьхэлээ өөрөө долгисуулаагүй, үгэнүүдынь зүрхэн соохоо өөhэдөө урдажа гараагүй, хара ухаанай хүсөөр бадагуудаа бүрилдүүлээ гээшэ ха гэжэ тобшолол хэхээр байна.

В. Ендонова (Хэжэнгын аймагай Ородой-Адаг) «Үбэл» гэжэ түрүүшынгээ шүлэг манда дурадхаа. Зүгөөр тэрээхэн «үбэлынь» уран шүлэгэй шэмэтэй болоогүй. Имагтал залуу авторай түрүүшын туршалга болоод лэ дүүрэшоо. Гэхэ зуура бидэнэй шүүмжэлэлые даажа шадахаар байха гэжэ найдаад, үшөө дахин уран шүлэгэй техникэ гээшые шудалжа, эрдэм бэлигээ дээшэлүүлжэ ургажа байхыень залуу авторта дурадханабди.

Инаг дуран... Хүнэй сэдьхэлдэ дали ургуулха шэдитэй нангин мэдэрэл гэжэ мэдээжэ. Дуран тухай шүлэгүүд тиимэ нангин мэдэрэлээр нэбтэршэhэн, халуун зүрхэнэй сохисын дуулдажа байhаншуу байха зэргэтэй. Хуурай хубхай үгэнүүд, ёгтолhон хүйтэн үгүүлэлнүүд эндэ хэрэггүй.

Хэдэн жэлэй саада тээ манай газетын хуудаhанда түрүүшынгээ шүлэгүүдые хэблүүлжэ, поэзиин орон тээшэ зурыhан замда амжалтатай ябахаар үреэгдэhэн **Вл. Банновай** (Зэдэ), «Дуран тухай бодолнууд» гэhэн шүлэгые уншажа, досоомни голхорол түрөө.

Ромео Джульеттын
сагаахан, халуун дурые
Оройдоошье хаягүйбди
буг шоройтой
ханилуулан(?)
Рабдан Дулмын
арюухан дурые хараеы:
Арбаад хүүгэдээ
дахуулан ябанад, эбтэй
хоюулан...

Энэ уран шүлэг гү, али Рабдан Дулма хоёрые наадалhан үгэнүүд гү?

Байдаг лэ теэд заримдаа
хуурмаг дуран —
Баряад хаяжархидаг hаа
сэдьхэлhээ үтэр.
Баруун гараараа
басагаяа тэбэреэд
зарнман
Зүүн нюдөөрөө эмнихэл
нүгөөдэдөө —
«үглөөдэр».

Басага тэбэрижэ байгаад, ондоо хүүхэндэ эмнин, үглөөдэр уулзахаяа болзолдожо байдаг хүбүүд байжашье болоо юм бэзэ — хэн хараба даа. Володя Баннов мэдээ хадаа бэшээ юм гээбы гэжэ hанабашье, тэрэниинь ямар ядаhан басагаи зүбшөөжэ, үглөөдэр уулзахам гэжэ хатаржа ябаха юм ааб даа гээд арсалдаха дуран хүрэнэ. Энэмнай инаг дуран бэшэ, харин тэрэ hайхан мэдэрэл гээшые ула дороо гэшхэжэрхёод, үдэрэйнгөө хэрэгые бодожо ябаhан ябадал мүн.

С. Тапхаев (Загарай) hургуулида буряад хэлэ шудалаагүй юм ха. Гэбэшье хөөрэлдөөнэй хэлэ hайн мэдэдэгби гэжэ найдуулна. Тиигээд анха түрүүн буряад хэлэн дээрэ шүлэг бэшэжэ туршаа хаш. Тэрэнээ манда эльгээгээд: **«Простите орфографические ошибки. И. как получился стих, тоже оцените. Жду ответа с нетерпением. Если пойдет в печать, вышлите номер газеты с моими стихами»**,—гэжэ бэшэнэ. Үзэгэй алдуутайгаар бэшэhэнээ мэдэжэ байгаад. редакцида шүлэгөө эльгээхэеэ зүрхэлөө хадаа нилээн зоригтой хүбүүн гээшэ аабза. Теэд алдууемни хэн заhаад, шүлэгыемни хэблэхэ аабза гэжэ найдаа хаб? Зүгөөр алдуунь заhахашье гэхэдэ, шүлэгынь шүлэг болоогүй байна даа.

Би бишыхан байхадаа, аадарай hүүлээр дугаагтадаг. дура сэдьхэл буляама гоё hайхан hолонгые бариха hанаатай хойноhоонь дахадаг бэлэйб. Теэд hолонго хүсэгдэдэггүй hэн. Поэзиие би hанаандаа hолонготой жэшэдэгби. Поэзи гээшэ hолонго шэнги хүсэгдэхэгүй, гарта орожо үгэдэггүй юумэн лэ даа. Зүгөөр тэрэниие гартаа оруулха гэжэ поэт бүхэн оролдохо ёhотой юм ааб даа. Тэрэнэй тула имагтал бэлигтээ найдаад, хэзээ поэзиин hолонго өөрөө ерэжэ гартамни орохо ааб гээд hуунгүй, үдэр бүри нэтэрүүгээр **оролдохо, бэшэхэ, хүдэлхэ** ёhотой гэжэ ойлгодогби. Тиигэжэ уран үгын мастернууд— ахамад уран зохёолшодшье hургадаг гээшэ.

Тус шэнжэлэл соо харагдаhан шүлэгүүдтэ шэрүүн нэг сэгнэлтэ үгэбэ хэбэрэнб. Залуу нүхэд тэрээндэм гомдонгүй, поэзиин нюусые улам нэтэрүүгээр шудалха аабза гэжэ найданаб. Шүүмжэлэлэй гашуун амтые танингүй, тон бэлэхэнээр нэгэшье хүн поэт болоогүй юм.

Ц. ДОНДОГОН.

ШЭНЭ ХҮҮРГЭ БАРИГДАБА

Хэдэн hарын саада тээ ндэhээ Беркакит хүрэ түмэр зам баригша харгыдань Гилюй хаалта болодог hэн. рин мүнөө голой эрье гурбан пролёдтой үргээр найдамтай ба ар холбогдонхой. Хүүргэ барилгын 49-дэхи отрядай коллектив тон багахан болзор соо энэ хүдэлмэри дүүргэhэн юм.

Байгша оной май hарын 14-дэ барилгашад энэ хүүргэеэ зам табигшадта үгөө. Тингэжэ түмэр зам баригшад хүүргэ дээгүүр ган булад рельсэнүүдые табижа, хойшоо Беркакит тээшэ зориhон байна.

Хүүргэ барилгын 49-дэхи отрядай Г. Плонишой хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай бригада тус энэ хүдэлмэри дээрэ шалгаран гараа. Гэдэнэртэ Яхадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, партиин обкомой, профсоюзай областной соведэй, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир Г. Плониш бригадынгаа гэшүүдтэй.

А. ПЬЯНОВАЙ фото.

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ ТУhА НЭМЭРИ

Онохойн модоной комбинадай партийна организаци арадай хиналтын бүлэг болон постнуудай хүдэлмэридэ hүүлэй үедэ ехэхэн анхарал хандуулдаг боложо байнхай. Хиналтын бүлэгүүдэй түрүүлэгшээр ехэнхидээ партийна эхин организациин секретарьнарай орлогшонор hунгагдана. Материальна баялигуудаа, мүнгэ зөөриеэ алмаха, ажалай журам сахиха хэрэгтэнь хинагшад партийна, профсоюзай организацинуудай түшэг тулгуурнь боложо үгэдэг.

Комбинат үнгэрэгшэ жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэб амжалтатай дүүргээ hэн. Байгша ондо продукци худалдаха дүрбэ hарынгаа түсэб 100,4 процент модо хюрөөдэлгөөр 106,4 процент, гэрнүүдэй детальнуудаар 102,7 процент, мебель хэлгээр 100,1 процент дүүргэжэ шадаа.

Хоёр жэлэй турша соо модоной хабтагайн цех hэльбэн заhагдажа, жэлэй туршада 70 мянган кубическа метр хабтагай бэлдэн гаргаха аргатай болохо юм. Мүнөө үедэ хоёр айлай байха хэдэн гэрнүүд ашаглалгада үгтэнхэй.

Дурсагдаhан эдэ баримтанууд жэлэй эхинhээ хойшо комбинадай коллективэй муу бэшээр хүдэлhыень гэршэлжэ үгэнэ. Энэ хэрэгтэ арадай хинагшадай оруулhан хубита ехэхэн байха.

Тоосоото hунгалтын үе соо арадай хиналтын бүлэг продукци гаргалгын шанар, барилгын хүдэлмэриин ябаса ходо шалгажа байгаа. Тиихэдэ комбинадай материальна баялигуудай нөөсэ, электрическэ элшэ хүсэ зүбөөр хэрэглэлгэ арадай хинагшадай нарин шалгалта доро байhан юм. Социалис зөөриин хэр арьбалагдадаг, үйлэдбэриин культура болон хүдэлмэришэдэй ажалай сагай хэр зүбөөр хубаарилагдадаг, хэрэглэгдэдэг байhан тухай асуудалаар хэдэн удаа рейдовэ шалгалта хэгдэhэн байна.

Арадай хиналтын бүлэгтэ элдэб hалбаринуудаар 9 сектор хүдэлдэг. Жэшээлхэдэ, ажалшадай оруулhан гомдол гүйлтануудые, бэшэгүүдые хаража үзэдэг секторые В. Г. Кривоногов хүтэлбэрилдэг. hүүлэй үедэ ороhон ажалшадай 51 бэшэг харагдажа, харюу үгтэhэн, хэмжээн абтагдаhан байна.

Продукци гаргалгые шалгаха талаар сектор муу бэшээр хүдэлнэ. Рейдовэ шалгалта хэжэ, дархалагдаhан материалнуудай нойтон модоор хэгдэдэгые, форточкогүйгөөр сонхонуудай гаргагдадагые, буулгагдаhан модонуудай муугаар илгагдадагые элирүүлжэ, участогай начальнигуудтай, мастернуудтай, хүдэлмэришэдтэй хамта зүбшэн хэлсэжэ, дары түргөөр үзэгдэhэн дутагдалнуудые усадхаhан, гэмтэ ябадалтанда шанга хэмжээн абтагдаhан байна.

Материал арьбалха талаар шалгалтын сектор барилгын болон hэльбэн заhабарилгын хүдэлмэридэ үлүүсэ мүнгэнэй гаргашалагдаhые тодоруулhан юм. Гадна зарим нэгэн цехүүдтэ, участогуудта барилгын материалнууд үлүүбшэлэгдэдэг байба. Илангаяа болбосоруулгын цехтэ үнгэрэгшэ жэлэй туршада хюрөөдэгдэhэн хэрэгсэлнүүд эзэн бусаар гаргашалагдаа гэжэ элирүүлэгдэнхэй.

Хинагшадай хэhэн рейдовэ шалгалтануудай дүн партийна суглаанууд, дирекциин зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг гуримтай. Мүн тиихэдэ дутуу дунда зүйлнүүдые хурсаар элишэлhэн сатирическэ хуудаhанууд гаргагдадаг. Участогай арадай хинагшадай бүлэг бүхэндэ хэгдэхэ хүдэлмэриин түсэб харуулhан стендүүд үлгөөтэй байдаг.

Эрхим бэрхэ хинагшадые эндэ дурсаха хэрэгтэй. М. И. Шигина, П. Я. Шевелев, Н. И. Полуэктова, Л. П Калежникова, Г. П. Кучумов, С. А. Сувброва комбинадай дирекциин, парткомой зүгhөө нэгэнтэ бэшэ Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаhан байна. Тиихэдэ мэдээсэлнүүдые тунхаглаха секторые даагша Жигмит Бүдаевич Цыдендоржиев арадай хиналтын хүдэлмэридэ эдэбхи үүсхэлтэнгээр хабаадалсажа байдагайнгаа түлөө СССР-эй арадай хиналтын комитедэй значогоор шагнагдаа.

Хэhэн хүдэлмэридөө амжалта ехэтэй байhананигаа түлөө Онохойн модоной комбинадай арадай хинагшадай бүлэг энэ жэлдэ СССР-эн арадай хиналтын комитедэй Хүндэлэлэй грамотада хүртөө.

Гэхэтэй хамта арадай хинагшадай бүлэгэй хүдэлмэридэ горитойхон дутагдалнууд ушарhаар гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Тус комбинадта үйлэдбэриин гаргаша ехэ, хүдэлмэрилэгшэдэй ажалhаа таhарха ушар олон, оньhон түхеэрэлгэнүүдынь мэнин байдаг. Социалис зөөрине бодотоор сахилга үшөө hула, албан хойрог ябадал гаргагшадтай хүсэд hайнаар тэмсэл ябуулагданагүй гэжэ hанагдана.

Мүнөө цех, участок бүхэндэ хинагшадай тоосоото суглаан үнгэргэгдэжэ, дүн хамта 223 гэшүүн хабаадуулагдаа. Арадай хинагшадай 13 бүлэг, 40 пост бии болгогдоо.

Партиин XXV съезд дээрэ арбадахи табан жэл соо арад зоной урда табиhан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ Загарайн аймагай Онохойн модоной комбинадай арадай хинагшадай өөрынгөө хубитые оруулха байhандань hэжэг түрэгдэнэгүй.

В. БУДАЖАПОВ.



Буряадай артистнар — «Салют» нэгэдэлдэ



Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай бүлэг артистнар Москва хотын «Салют» гэһэн оёдолой нэгэдэлдэ ошожо, ажалшадтай уулзаһан байха юм.

Уулзалга дээрэ оёдолой нэгэдэлэй ахамад инженер Н. Е. Покорская, фабкомой түрүүлэгшын орлогшо Н. А. Енина, шанарай таһагай начальник Н. И. Киселева гэгшэд байгаа.

Нүхэр Н. Е. Покорская артистнарта өөһэдынгөө нэгэдэлэй ажал хүдэлмэри тухай тобшохоноор хөөрэжэ үгөө. Энэ нэгэдэл хадаа Москва хотын оёдолой предприятинуудай эгээл эрхимүүдэй нэгэн юм.

Уулзалгын һүүлээр театрай артистнар ажалшадай урда концерт харуулаа. Уулзалгын түгэсхэл дээрэ комсорг Л. Покидышева артистнарта баяр баясхалангай үгэ хэлэһэн, сэсэгүүд барюулагдаһан байха юм.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Уулзалгын үедэ. Дундань комсорг Л. Покидышева. 2. Артистнар түрүү оёдолшон М. В. Красноперовагай танилсажа байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фототекст.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Хүдэлмэриин түрүү дүршэлдэ түшэглэн» — түрүү бэшэг. «Социалис мүрысөөнэй ябаса» — суглуулбари. ТАСС-ай шэнэ һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Хүшэр шалгалтанууд» — В. Николаевай статья. «Коммунистнууд мүрысөөнэй манлайда» — Г. Харченкын корреспонденци. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда: «Худалдан абагшын һонирхол хараада абан» — манай хөөрэлдөөн. Түби дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Океан» гэһэн зүжэгтэ рецензи. «Номой хоёрдохи түрэлгэ» — А. Шулуновой фоторепортаж. Нютаг нютагай һонин.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 0.9 — «Вечный зов» — олон серитэй фильм. 3-дахи сери — «В чем твоя вера?» (үнгэтэ). 10.20 — «Урданай ба мүнөөнэй дуун» (үнгэтэ). 11.05 — «Ном шинии ажаһуудалда». «Таанар уран шүлэгтэ дуратай гүт?» (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм. «Һохор шубуун» (үнгэтэ). 13.15 — «Шинии ажал — шинии туйлалта». 13.45 — Б. Карамышевай хүтэлбэри доро. «Сэнхир экран» гэжэ эстрадын оркестрэй концерт (үнгэтэ). 14.15 — А. С. Пушкин. «Бэшэгүүд, үдэр бүриин тэмдэглэлнүүд, уран шүлэгүүд». 14.55 — «Вечный зов» (3-дахи сери). 16.15 — «Жизнь без будущего» — баримтата фильм. 17.15 — «Эгээл бэрхэшүүл кубогта хүртэнэ». Гимнастикаар бүхэсоюзна мүрысөөнэй дүнгүүд (үнгэтэ). 18.00 «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Вечный зов» (3-дахи сери).

Улаан-Үдэ. 20.00 — Телепанорама. 20.20 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан телевизионно университет. 20.45 — «Татарские гармошки» — телеочерк.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Жизнь без будущего» — баримтата фильм. 22.15 — Москвагай залуушуулай ба студентнэрэй хоор дуулана (үнгэтэ). 22.40 — «Вечный зов» (3-дахи сери). 24.00 — «Время». 00.30 — Забһарлалга. 00.40 «Эгээл бэрхэшүүл кубогта хүртэнэ». Гимнастикаар бүхэсоюзна мүрысөөнэй дүнгүүд (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.20 — «Мүнөөдэр манеж дээрэ». Циркын программа. 19.20 — «Улаан-Үдэ» хотын программа.

«Орбита». 20.00 — Оперетын артистнуудай концерт (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Курмангазы» — телефильм.

ГОРОДТО МОДОД ТАРИГДАНА

Улаан-Үдэ хотые болбосон түхэлтэй болгохо талаар хүдэлмэри эдэ үдэрнүүдтэ улам эршэтэйгээр эмхидхэгдэжэ байнхай. Хотын ажалшад суббото, амаралтын үдэрнүүдтэ үйлсэ, талмайнуудтаа гаража, набшаһата модонуудые һуулгана.

Городой гурбан районой коммунальна ажахын коллективүүд хамта дээрээ 135 мянган һөөг бургааһа, 12,5 мянган модо, 700 мянган сэсэг һуулгаха, найман гектар талмай дээрэ олон жэлэй ногоо тариха даабаритай. Эдэнэрэй дундаһаа Октябрьска районой коммунальна ажахын хүдэлмэрилэгшэд түрүүлжэ ябана.

Тус райондо модо һуулгаха мастераар хүдэлдэг В. В. Климочкина шэнээр бодхоогдоһон гэрнүүдэй шадар, мүн үйлсэ, талмайнуудтаа набшаһата модо, бургааһа олоор асаржа һуулгаха талаар эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Д. БАЛДАНОВ.

КОМАНДААРАА — ДҮРБЭДЭХИ ҺУУРИДА

Классическа барилдаагаар Алас Дурна зүгэй зонын мүрысөөндэ хабаадаһанаа Буряадай АССР-эй суглуулагдамал команда Шэтэ хотоһоо бусажа ерэбэ.

Найман команда зонын чемпионой нэрэ солодо хүртэхын түлөө мүрысэһэн байна. Хаба шадалтай, эрмэлзэл зоригтой залуу спортсменүүд Жаргал Базаров, Павел Раковский, Владимир Судалковский, мүн ехэ барилдаанай ковер дээрэ үнихэнэй гараһан дүршэл шадабаритай барилдаашад Сергей Табинаев, Владимир Вострецов болон бусад республикынгаа нэрэ хүндые хамгаалба.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр Хабаровска хизаарай спортсменүүд эгээл эдэбхитэй һайнаар барилдажа, Алас Дурна зүгэй зонын чемпионууд болоо. Шэтын түлөөлэгшэд — хоёрдохи, Амарай областиин бүхэшүүл гурбадахи һуури эзэлбэ.

Манай республикын барилдаашад дүрбэдэхи һуурида гаража, хэдэн бэрхэ командануудые хойноо үлөөһэн байха юм. Энэнь манай спортсменүүдэй яһала ехэ амжалта, урагшаа хэһэн алхам болоно. Суглуулагдамал командын тренернүүд, тодорхойлон хэлэхэдэ, классическа барилдаагаар СССР-эй зургаа дахин чемпион, спортын габьяата мастер К. С. Олзоев энэ талаар габьяатай байна.

«Динамо» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Владимир Судалковский бүхы уулзалгануудтаа болгоомжотой һайнаар барилдажа, 57 килограммай шэгнүүртэн сооһоо зонын чемпионой солодо хүртэбэ. Зүүн Сибириин технологическа институдай физическэ хүмүүжүүлгын кафедрын багша, спортын мастерта кандидат Владимир Вострецов хүндэшэг шэгнүүртэнэй дунда абарга хүсэтэй байһанаа харуулаад, илажа гараа. Эдэнэр байтша оной сентябрь һарада Барнаул хотодо үнгэргэгдэхэ РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын түгэсхэлэй наадандa хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ.

— Мүнөө бидэ зонынгоо зарим командануудһаа гээгдэжэ ябанабди. Теэд бэлигтэй бэрхэ залуу барилдаашад манайда ургажа байна. Эдэмнай саашадаа арга хабаяа харуулха гээд найданабди, — гэжэ тренер Сергей Добрынин хөөрэнэ.

«СПАРТАГАЙХИД» ШАЛГАРБА

Һур харбалгаар эдиршүүлэй дунда Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдэ хотын «Спартак» бүлгэмэй стадион дээрэ болобо. Спортын табан бүлгэмэй 38 харбагша энээндэ хабаадаһан байна.

Хоёр үдэр соо үнгэргэгдэһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходо, «Спартак» бүлгэмэй эдир харбагшад командаараа илажа, республикынгаа чемпионууд болобо. Тренернүүд Д. Р. Эрдынеев, В. И. Игумнов эдэнэй илалтада ехэ хубитаяа оруулһан байха юм. «Трудай» спортсменүүд — хоёрдохи, «Буревестник» бүлгэмэй түлөөлэгшэд гурбадахи һуурида гараа.

Эдиршүүл хоёр бүлэгөөр мүрысэһэн байна. СССР-эй спортын мастер Д. Р. Эрдынеевэй һургадаг Баргажанай аймагай Уланай дунда һургуулиин һур харбагшад «Спартак» бүлгэмые түлөөлбэ. Энэ һургуулиин 10-дахи классай һурагша Лариса Эрдынеева басагад сооһоо шалгаржа, Буряадай АССР-эй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. Улаан-Үдын 6-дахи интернат һургуулиин 9-дэхи классай һурагша Аркадий Парфенов («Труд») хүбүүдэй дундаһаа эрхимлэбэ.

Аха наһанай эдиршүүл сооһоо Уланай дунда һургуулиин һурагша Сергей Абидуев, Улаан-Үдэ хотын 29-дэхи аптекын хүдэлмэрилэгшэ Юлия Мельникова илажа гараһан байха юм.

Нааданай түрүүшын үдэр һайн дүнгүүд туйлагдаа. Уланай дунда һургуулиин һурагша Надежда Эрдынеева 70 метрэй зайда харбахадаа, 280 очко абаба. 60 метрэй зайда мүрысөөн илангаяа шанга тэмсэлдэ үнгэрһэн байна. Эндэ Л. Мельникова шалгаржа, нэгэдэхи һуурида гараа — 280 очко. Тренер Виталий Игумновай һоридог Юлия Мельникова бэлэдхэл һайнтай байжа, М-1 упражненеэр 1095 очко абаа. Энэнь СССР-эй спортын мастерай нормативһаа 15 очкогоор дутана.

Манай республикын бэрхэ харбагшадта һайн халаанай ургажа байһыень мүрысөөн гэршэлэн харуулба.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

ТОБШОХОНООР

▽ ХҮНДЭ АТЛЕТИКЭ. Болгариин штангистнууд ниислэл — Софи хотодоо үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ дэлхэйн юһэн рекорд тогтообо. 60 килограммай шэгнүүртэн сооһоо Георгий Тодоров дүн хамта 287,5 килограммай штанга үргэһэн байба. Мүн нүгөөдэ спортсмен Йордан Митков (75 кг) 345, Благой Благоев (82,5 кг) — 370, энэ шэгнүүртэ мүрысэһэн Трендафил Стойчев 372,5 килограмм үргэжэ, түрүү һуури эзэлээ. 110 килограммһаа дээшэ шэгнүүртэй Христо Плачков 442,5 килограмм үргэжэ, хоёр удаа дэлхэйн рекорд шэнэлһэн байна.

▽ БАСКЕТБОЛ. Европын чемпион, СССР-эй эхэнэрнүүдэй суглуулагдамал командын гэшүүд эрхим спортсменүүдһээ бүридэһэн командатай наадахадаа, 114:66 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байба.

▽ Уһа руу һүрэлгөөр ороной түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ Пензын Ирина Калинина дүн хамта 420 очко абажа, хоёрдохёо алтан медальда хүртэбэ. Тэрэ арбан метрэй үндэрһөө һүрэжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

▽ ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭ. Атлетикын 20 наһатай студент Эра Белл гэгшэ урга тулгалан һүрэхэдөө 5,67 метр үндэрые дабажа, дэлхэйн шэнэ рекорд тогтообо. Мүн Польшын спортсменүүд Владислав Козакевич, Тадеуш Смосарский гэгшэд 5,62 метр үндэрые дабажа, Европын спортсменүүдэй дундаһаа эрхимлээ.

ГДР-эй 24 наһатай Марианна Адам ядро түлхихэдөө 21,67 метртэ хүргэжэ, дэлхэйн шэнэ рекорд тогтооһон байна.

1.500 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда Танзаниин Фильберт Бейн гэгшэ эрхимлээ. Тэрэ зайгаа 3.34,3 секунда соо гаталһан байба.

СССР-эй суглуулагдамал командын спортсменүүд ФРГ-гэй командатай хоёр үдэрэй туршада мүрысэхэдөө 379:312 тоотойгоор шүүбэ. Эндэ манай эрэшүүл 231:197, эхэнэр спортсменүүд 148:115 тоотойгоор шүүһэн байгаа. Карагандагай Валентина Герасимова 800 метрэй зайе 1.58,4 секунда соо гаталжа эрхимлээ. Мүн Гомелиин Евгений Гавриленко бэрхэшээлнүүдые дабалгатайгаар 400 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда түрүүлээ. Тэрэ зайгаа 49,02 секунда соо гаталһан байба. Олимпиин наадаанай чемпион Виктор Санеев гурбан алхасаар һүрэхэдөө 16,90 метрэй тэмдэгтэ хүрэжэ, дахинаа түрүү һуури эзэлбэ. Европын үбэлэй мүрысөөндэ чемпион болоһон Сергей Сетоков 2,24 сантиметр үндэрые дабажа, дэлхэйн шэнэ амжалта харуулба.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хани ёһоной албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерээд байһан Филиппинын Республикын Президент Фердинанд Э. Маркостай, госпожа Имельда Ромуальдес Маркостай уулзажа хөөрэлдэһэн тухайнь гадаадын хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Бүтэмжэтэй һайн, хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үеэр совет-филиппин харилсаае хүгжөөн бэхижүүлхэ хүсэлэнтэй байһанаа хоёр тала мэдүүлээ гээд газетэнүүдтэ толилогдоһон материалнууд дотор хэлэгдэнэ.

Совет-филиппин хөөрэлдөөнүүдэй дүүрэһэн тухай мэдээсэгдэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай хани ёһоной албанай хэрэгээр Сиридэ ерээд байһан тухайнь гадаадын хэблэл мэдээсэнэ.

Амгалан байдалай аша туһада ядерна тэһэлэлгэ газар доро хэхэ тухай совет-американ договорые хэдэ хэдэн газетэнүүд шэнжэлэн тайлбарилжа үргэлжэлһөөр. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, США-гай Президент Дж. Фордын гар табиһан договорой удха шанарые сэгнэхэнь хүшэр байна гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ бэшэнэ. Энэ договор атомай элшэ хүсые амгалан байдалда хэрэглэлгэдэ совет-американ харилсаае улам хүгжөөхэ байна.

«Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронуудай хоорондоо хёмороо зүришэлдөөтэй байһан тухайнь Баруун Европын гүрэнүүдэй газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ. «Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатай зүблөө зарлаха тухай Англиин «Файнэншл таймс» бэшэнэ. Гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар зургаан неделиин үнгэрһэн хойно үнгэргэгдэхэ энэ зүблөөн дээрэ амжалтын туйлагдаха байһаниинь мэдэгдэнэгүй. Ушарынь юуб гэхэдэ, эдэ оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй уулзалгын үедэ амжалта туйлагдаагүй. Энэ зүблөөн миин хоорондоо шашалдаан, орёо шанга арсалдаан болошохогүй юм аабза гэжэ һэжэглэжэ байһанаа тус газетэ мэдүүлнэ. Франциин «Орор» газетэ мүн лэ иимэ һанал бодолтой байһанаа элирхэйлбэ.

Совет профсоюзай делегацида визэ үгэхөөр американ засагаархидай арсаһан ябадалые Чехословакиин «Руде право» газетэ гадаадын политическэ шэнжэлэл соогоо буруушаана.

Ливанда боложо байһан буудалдаанууд тухай, мүн хёмороо зүришэлдөөтэ талануудай хоорондо хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ тухай гадаадын хэблэл мэдээсэнэ.

(ТАСС).

МОГАДИШО

Хани барисаанай, харилсаа холбооной 15 жэлэй ой

ТАСС

Совет-сомалиин харилсаан амжалтатайгаар хүгжэжэ байна гээд Сомалин Верховно Революционно Соведэй (ВРС) вице-президент Хусейн Кулмие Афрах тэмдэглэбэ. Хоёр ороной хоорондо экономическа, техническэ харилсаа холбоо тогтоохо тухай хэлсээндэ гар табигдаһаар 15 жэлэй ойтой дашарамдуулан, тэрэ ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, энэ хэлсээн республикын национальна экономико хурдан түргөөр хүгжөөхэ, гүрэнэй секторые байгуулан бэхижүүлхэ арга олгоһон байна гэжэ мэдүүлбэ. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ промышленна барилгануудые бодхооходонь, национальна кадрнуудые бэлдэхэдэнь, гэгээрэл ба элүүрые хамгаалга хүгжөөхэдэнь Сомалида СССР ехэ туһа хүргэһэн байна.

Мүнөө үеын гол шухала асуудалнуудаар, мүн суртал бодолой асуудалнуудаар нэгэн адли һанал бодолтой байһамнай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын албанай хэрэгээр 1974 ондо Сомалида ошоод байха үедэ гар табигдаһан договор соо элирхэйлэн харуулагдана. Энэ договор манай арадуудай хоорондохи аха дүү ёһоной харилсаае улам бэхижүүлээ гэжэ Сомалин вице-президент хэлэбэ.

УЛААН-БААТАР

ТҮРҮҮШҮҮЛ — ПАРТИЙНА СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАДУУД

ТАСС

Арадай Монгол орондо хүдөө ажахын, нэн түрүүн мал ажалай материально-техническэ үндэһэ һуурине али бүхы талаарнь бэхижүүлхэ хараа шэглэл шууд сэхээр бэелүүлэгдэжэ байна. Үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлэй үедэ 8 миллион толгой үхэр малай байра баригдаа, 14,5-һаа үлүү миллион гектар бэлшээри уһалагдадаг болгогдоо. Тэжээлэй үндэһэ һуури нилээд бэхижүүлэгдэһэн байна: үбһэ сабшалга — 1,6 дахин, холимог тэжээл бэлдэлгэ 7 дахин ехэдхэгдээ. Хүдөө ажахыда машина, техникэ улам үргэнөөр хэрэглэгдэдэг боложо байна. Үбһэ бэлдхэлгэ, орооһото ба тэжээлэй ургамалнуудые тарилга гэхэ мэтын хүшэр хүндэ ажал бүхыдөө шахуу оньһожоруулагданхай.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ коммунистнууд ехэ хубитаяа оруулна. Эдэнэй эрхим түрүүшүүл МНРП-гэй XVII съездын делегадуудаар һунгагдана. Үбэр-Хангайн аймагай суута малшан С. Пунцаг түрүү ажалшадай нэгэн юм. Тэрэ партийна съездын делегадаар һунгагдаа. Хорин жэл соо тэрэ мал ажал дээрэ хүдэлнэ. Һүүлэй табан жэл соо С. Пунцаг ямаанай 1,2 мянган килограмм эгээл эрхим шанартай хөөбэр гүрэндэ тушааһан байна. Энэнь 40 мянга гаран түгригтэ болонхой. Тиихэдээ түсэбтэ даабаряа нилээд үлүүлэн дүүргэһэн байгаа. Мал бэлшээн харууһалха талаар айхабтар ехэ, баян дүй дүршэлынь суута малшанда туһална.

МНРП-гэй XVII съездэ табигдаха МНРП-гэй ЦК-гай проект дотор хараалагдаһан шэнэ табан жэлдэ МНР-эй социально-экономическа хүгжэлтын программые Монголой ажалшад баяр баясхалантайгаар угтажа байна. Энэ программань Монголой хүдөөгэй ажалшадай социализмын замаар дабшаха шэнэ түсэбүүдые хараална.

СОФИ

НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

ТАСС

Революциин туйлалтануудые хамгаалха, орон доторoo революционно хүгжэлтэ дэбжэлтые улам гүнзэгырүүлхэ талаар эгээл үргэн фронт байгуулха гээшэ Перугай Коммунис партиин (ПКП) мүнөө үеын гол зорилго болоно гээд ПКП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Хорхе дель Прадо «Работническо дело» газетэдэ толилуулһан статья соогоо мэдүүлнэ. Хүдэлмэришэн анги, таряашад ба бусад хүн зониие нэгэдүүлхэ, мүн профсоюзан хүдэлөөе бэхижүүлхэ талаар Компарти ехэ хүсэлэл оролдолго гаргана гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Хархис хүсэнүүдэй һүйдхэлтэ ябуулгануудаа эдэбхижүүлхые һэдэжэ байһантайнь дашарамдуулан түрүү һайн хубилалтануудые хамгаалхын тула үргэн нитэ арад зониие элсүүлэн нэгэдүүлхэ шухала гэжэ Хорхе дель Прадо тэмдэглээ.

Советскэ Союз ба социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудтай Перугай али бүхы харилсаа холбооe хүгжөөхэ шухала гэжэ Перугай Компарти сэгнэдэг юм гэжэ ПКП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь саашадаа хэлэбэ. Перудахи хубилалтануудта империализмын һаад тойбо татахые оролдожо байхадань, эдэ оронууд Перугай арадай тэмсэлые шууд сэхээр дэмжэнэ.

Маоистнуудта эсэргүүгээр, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй бүхы дайсадта эсэргүүгээр эрид шанга тэмсэл хэжэ байһан бүхы хүсэнүүдые Перугай коммунистнууд бүри мүһэн дэмжэнэ гэжэ Хорхе дель Прадо түгэсхэлдөө мэдүүлээ. Марксизм-ленинизмын арюун нангин байхын түлөө, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудай түлөө тэмсэлые Перугай Компарти залан сэхээр дэмжэнэ.

ЛИССАБОН

Президентын һунгалтын урда тээ

ТАСС

Июниин 27-до үнгэргэгдэхэ президентын һунгалтада Португали бэлдэжэ байна.

Португалиин президент Ф. да Кошта Гомеш «Диариу ди лижбоа» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, орон доторхи политическэ байдалда шэнжэлэл хэбэ.

Парламентын һунгалтын дүнгүүд тухай тогтоходоо, түрүү үзэлтэй правительство байгуулхые һунгагшадай хүсэжэ байһан тухайнь эдэ бүгэдэ элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ президент тэмдэглээ. Соцпартиин хүтэлбэрилэгшэдэй һанал бодол буруу һүрэжэ, социалистнууд республикын суглаанда диилэнхи олонхиин дуу абажа шадаагүй гээд Кошта Гомеш хэлэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан, экономическа хүшэр бэрхэшээлтэй байдалые гаталан дабахын тула соцпартиин, Компартиин, арадай-демократическа партиин хабаададаг коалиционно правительство эмхидхэхэ шухала гэжэ президент мэдүүлһэн байна.

ФРЕЙБУРГ

Сүлөөтэ демокрадуудай съезд

ТАСС

СДПГ-тэй хамта Бонндо правительственна коалици нэгэдүүлдэг сүлөөтэ демократическа партиин (СвДП) съезд эндэ болобо.

СвДП-гэй түрүүлэгшэ, ФРГ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Г.-Д. Геншер съезд дээрэ элидхэл хээ. СвДП-гэй, СДПГ-гэй хоорондохи харилсаан яһала һайнаар хүгжэжэ байна гээд тэрэ сэгнэхэ зуураа, парламентын һунгалтын һүүлээр энээниие үргэлжэлүүлхэ хараа бодолтой байһанаа мэдүүлээ.

Шахардуу байдал һуларуулха политика үргэлжэлүүлхэ шухала гэжэ СвДП-гэй түрүүлэгшэ хэлэбэ. Ондоо ямаршье политика үгы.

НАТО-гай оршондо ФРГ-гэй сэрэгэй ба политическэ харилсаае саашадань хүгжөөхэ шухала гэжэ Г.-Д. Геншер тэмдэглэбэ.

СвДП-гэй һунгалтын урда тээ бэелүүлхэ зорилгонуудые съезд баталан абаа. Мүнөөнэй коалиционно правительствын бэелүүлжэ байһан эб найрамдалай ба үгэеэ ойлголсолгын политика үргэлжэлүүлхын түлөө энэ парти тэмсэнэ гээд документ соо хэлэгдэнэ.

УНШАГТЫ... һонирхохо... байхат

ЗАГАҺААР ХЭГДЭҺЭН ҮХЭРЭЙ МЯХАН

ЯПОНОЙ эрдэмтэд үх... хэмэл мяха үйлэдбэрилхэ ... зохёобо. Далай сооһоо ... даһан эгээл үнэгүй заг... иимэ мяхан хэгдэдэг ... Тэрэ амта шэмээрэниие ... рэй мяханһаа огто ил... юм гэжэ эдэнэр батална. ... Урда ... бари... хэдэн оронуудта загас... белогоор үйгааг талхандаа ... лирхуу холисо бии бол... нэн. Гэбэшье тэрэ юу... амтагүй байгаа. Японд... һаар хэгдэһэн үхэрэй мях... амта оруулха элдэб ... дые тааруугаар нэмэн... ашаар энэ дутагдалынь ... суулагдаһан байна.

Үхэрэй хэмэл мяхые ... тоһо мяхан шэнги шэлдэ... түү болгохо гээшэ эгээл ... шэр бэрхэшээлтэй байба. ... лэдбэрилэн хэһэн продукт... ёһотойл мяхантай адли ... торынь загаһа бариха та... Японой управлениин ... шэнжэлэлгын лаборато... хүдэлмэрилэгшэд хэдэн ... гаад хэрэшэмэг мяха амта... үзэһэн байха юм.

Урдандаа японойхид ... багаар эдидэг һэн. Харин ... лэй 10—15 жэл соо үхэр... лон хониной мяхан ... эдеэ хоолдо яһала ехээр ... лагдадаг болонхой. Г... һүүлэй 2—3 жэлэй туршада... даадаһаа асаргадаһан мяхан... үнэ сэнгэй ехээр нэмэһэн ... рэһээ бифштекс, котлетэ ... мяхаар минарлан буйлуу... һан бусад эдеэ хоолой ... нүүдһээ арсажа, үнэгүй ... һаар хооллохо ушартай ... һон байна. «Загаһаар хэгдэ... үхэрэй мяхан» эдэнэй эдеэ ... лые элдэб янзын болгохо ...

РИМ ДОРО... КРОКОДИЛНУУД

ТАРЗАНАЙ уршагта ябад... нууд тухай бүлэг фильм... һаяхан Италиин телевиз... харуулхадань, кинодой ... мартагдашаһан герой ... үшөө дахин алдаршаба.

Эрээн гүрөөһэд болон ал... гаторнуудтай Тарзанай ... хэг, шанга тулалдаае хару... һан кадрнууд Рим шадар ... Сан-Феличе-Чирчео гэжэ ... тагта ажаһуудаг Паску... дель Гаудио гэгшын вилла ... нэгжүүл хэхэ бодол полици... хидта түрүүлһэн байна ... нютагай газетэнүүд таамаг... бэшэнэ. Нэгжэлгэ хэхэ ... газар доро бассейн олобо. ... бишыхан крокодил энээн ... тамаржа ябаа. Полициин... дүтэ шадар «лаборатор... элирүүлбэ. Эхэнэрнүүдэй сүү... хэ болон галантерейнэ бү... эдлэл хэрэгсэлнүүдые ... тула кайманудые эндэ ... жа, арһыень абадаг байгаа ... гээд барсаамжалагдана.

«Эдэниие сахин хамга... даг байгааб» гэжэ газар до... хи бассейнэй эзэн сэдьхэ... хүдэлэнгээр хэлэбэ. Тэрэ... хэһэн энэ мэдүүлгэ хэниие... гайхуулаагүй. Ушарынь ... гэхэдэ, иимэ түхэлэй ка... нуудай дүрбэлжэн сантим... арһан хэдэн арбаад мяна... лиртэ болодог байна.

Ухамай бэрхэ синьор ... Гаудио иимэ олон крокод... яагаад Италида асарһан ... гаа гээшэб гэжэ элирүүлхэ... тула полици мүрдэлгэ хэ... эхилбэ.

УҺАНАЙ ДОЛГЕОН ХАЯГДАШАҺАН ДОМБО

ИХТИОЛОГУУД В. Пет... хов, Е. Фёдоров шабар дом... хүнэй гараар тогто... доһон Кайраккумска ... лайн эрьеһээ оло... Май һарын нэгэ һү... һалхи шууран эшхэрэжэ, уһа... най ехээр долгилходонь, ... домбо эрьедэ хаягдаһа... байгаа. Юрэ бусын домбо ... луун таглаагаар хии орохог... гөөр бүглэгдэһэн байха ... Ханаарнь хэгдэһэн эртэ урд... угалзанууд тэрэниие угаа ... нирхолтой болгоно.

Таглааень абажархих... элдэб үе сагай ба гүрэнүүд... хашарһа мүнгэн эрье шадар... элиһэн дээрэ адхаршаба. Эл... дэб янзын хашарһа мүнгэ... Пётр I гэгшын дүрсэтэй хүн... солхообууд, энэдхэг рупинүү... XVII зуун жэлдэ кокандс... хаан түрын засаг барижа бай... ха үедэ гаргагдаһан таньг... нууд эндэ бии.

Хүнэй гараар тогтоогдоһ... нуурай оршондохи Махра... гэжэ эртэ урдын һуурин то... хондо ажаһууһан баян ар... жаа наймаашанда хашарһ... мүнгэнүүдтэй домбо хабаата... гээд археологууд тоолоно.

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ.

Манай адрес, телефону...

Индекс: 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 3... Телефоны: редактора — 2-54-54, приемная — 2-54-9..., зам. редактора — 2-68-0..., зам. редактора — 2-62-..., отв. секретаря — 2-50-5..., секретариат — 2-66-76, ... делы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-32, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-5..., культуры и школ — 2-60-2..., писем и селькоров — 2-67-8..., информации — 2-34-05, общественная приемная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01798. Заказ № 015919.